

KRIGSNYTT

21/4: Omfattende bombetokter, bl.a. over Köln, Berlin og Nord-Frankrike. Liten jagermotstand over alt. I Italia 2000 flyutfall (Venedig, Livorno, Firenze og Plovidi i Romania). Den tyske offensiv i Jugoslavia gått i stå. I Istria et tysk militærtog i luften. Tyske motangrep S. for Narva. Dr. Neustadt og Pruth i flom. - Badoglio danner ny regjering med seg selv som stats- og utenriksminister. En kommunist er med.

22/4: Tunge allierte bombere fra baser i Italia bombet igår jernbanestasjonene ved Bukarest og knutepunktet Turno Jeverin. Av 100 tyske jagerer som gikk opp ble 35 skutt ned. De all. mistet 8 bombere og 5 jagerer. Titus hovedkvarter holder om omfattende angrep på jernbanemål i Friedlandområdet. 28 bruer er ødelagt. Et tysk transporttog sprengt i lufta. Sanovitz tatt tilbake. Tyskerne etterlot seg her 340 falne. Innbidte kamper finner også sted i Montenegro og Kroatia.

De tyske motangrep S. for Stanislawov er slått tilbake. 1500 falne tyskere og 68 tanks tapt for tyskerne uten at de gjorde en framgang. Russene melder om framgang S. for Tarnopol. De tyske angrep ved Narva ble stoppet igår og er ikke gjenopptatt. Olieraffineriene i Estland angrepet av russiske fly. På Krim blir evakueringstrupper fra Sebastopol angrepet uten stans. - Middelstøret britiske og amerikanske fly bombet i ettermiddag mål i Nord-Frankrike. Moskitoer bombet Köln uten tap. I daglys igår ble 500 tonn kastet over Nord-Frankrike. Belgia ble også hjemsekt. Fra disse takter savnes 5 bombere og 1 jager. - I Italia har luftoffensiven fortsatt med bl.a. bombing av Genua og Livorno. Til lands var det patruljevirkemhet.

Den britiske og amerikanske regjering har offentliggjort en plan om opprettelse av et internasjonalt valutafond på 2 milliarder pund for å stabilisere valutemarkedet etter krigen. Planen er allerede godkjent av Sovjet, Russland, USA skal yte 500 mill. pund. Storbritannia 250 mill. og Sovjet 200 mill. pund.

23/4: Mellom 6 og 700 tunge amerikanske bombefly med jager eskorte hjemsekt idag Messerschmidt-fabrikken i Wiener Neustadt og flyplasser i Østerrike. Inntatt angrep 1000 britiske fly. Düsseldorf, Mannheim og Braunschweig i Tyskland og Leon i Frankrike. 42 fly gikk tapt. Over 1000 amerikanske bombere og 1000 jagerer angrep Hamm i Vestfalen i daglys igår. 54 tyske jagerer ble skutt ned. 18 bombere og 13 am. jagerer gikk tapt. 300 all. bombere var over Nord-Frankrike idag. 3 gikk tapt. - I Russland er enkelte tyske angrep ved Stanislawov og Narva slått tilbake. Over hele østfronten er det forholdsvis stille. + I Jugoslavia fortsatter angrepene mot de tyske kommunikasjonslinjer. Jernbanen Zagreb - Bograd er brutt på 70 steder. Tyskerne rykket inn i Sanovitz igjen. I Italia meldes om nye tallrike flyutfall bl.a. mot jernbanemål i Midt-Italia og havna i St. Stefano. I Frankrike har man begynt å ta re-

presolier mot franskmenn som har slaktninger eller venner i Algier.

Den sovjet-russiske regjering har sendt ut en offisiell erklæring om et forhandlingsforhold med Finland. Et brutt sammen, etter at Finland har avslått våpenstillingsbetingelsene. De endrede russiske krav ble overlevert en finsk målemann i Moskva 26. mai. Kravet på Hange var denne gang oppgitt. Denne russiske note var på forhånd godkjent av den britiske regjering. I sitt svar framholder Finland at betingelsene er uantagelige idet de gjør det umulig for Finland etter dem å fortsette som uavhengig stat.

Hvorledes er det med Finlands uavhengighet for tiden?

24/4: 750 Flygende Fostninger og Liberatorfly eskortert av 1000 jagerer med stor aksjonsradius har idag bombet flyfabrikken i Friedrichshafen og flyplasser utenfor München. Nærmere enkelttheter foreligger ikke ennå. Britiske fly bombet inntatt et tysk depot utenfor Brüssel og Moskitoer var over Mannheim. 6 fly gikk tapt. Tunge am. bombefly har idag raidet Bukarest og Plovidi i Romania. - Angrepet mot Belgia igår var rettet mot over 1000 godsvogner utenfor Namur. I Italia ble inntatt jernbanemål i Parma og havnen i Genua, Livorno og St. Stefano bombet. Ved Cassino ble et tysk ammunisjonslager skutt i luften, men ellers er det stille på landfronten. - Tito melder om avsporing av tre tyske tog. Heftige kamper pågår bl.a. ved Banja Luka. Jugoslaviske styrker har sendt en tak til de britiske flyverne som opererer over Jugoslavia.

Det er ikke nevneverdige kamper i Russland bortsett fra svake tyske angrep ved Narva og Stanislawov. Tyskernes siste flyplass ved Sebastopol bombes ustanselig. 35 tyske fly ble skutt ned i Russland igår.

Sterke amerikanske styrker er gått i land på Hollands Ny Guinea, 600 km. bak de japanske stillinger. Man møtte på liten japansk motstand og av de 100 landgangsartøyer gikk ingen tapt. Det meldes at forsyninger blir satt iland med en hastighet av 1000 tonn i timen. Am. ubåter har senket 20.000 tonn japansk tonnage. - Landmåvisene tar idag sterk avstand fra den finske regjering, som har avslått de russiske betingelser for fred.

Den britiske og amerikanske regjering sendte idag ut en felles erklæring om kamper mot den tyske flyindustri. Det het bl.a. at de tyske jagerflytap de tre siste måneder har vært større en produksjonen.

Fredsbedingelsene for Romania skal etter forlydende ligge ferdige. Molotovs siste erklæring skal være lagt til grunn for dem. Man avventer nå i U.S.A., England og Sovjet-Samveldet et Antonescu, eller en annen rumensk statsmann skal ta initiativ til fred.

Det meldes at det i Moldau-området hersker full panikk. En eneste plass i den bil fra de truende områder til Bukarest koster 1 mill. lei, d.v.s. 35.000 kroner.

FAITT NORGE

3. årang... Tirsdag 2. mai nr. 13 - 1944

Du var ikke slik som du skulde være. Du bøyde i kampen kne. De hånte ditt land og spottet din ære Du lot det skjé.

Du stod ikke stolt på din rettferds grunn i tross mot den truende død. Du vek fra din plikt. Du krøp som en hund. Du tagg om et tørt stykke brød.

Du stod ikke steil som den første dag og rektet i troskap din dont. Du falt for et feigt og grusomt slag. Du svek ditt land og din front.

Du skret at du led. Du lot oss høre om sult og om tusen ofre du gav. Hva mere, i Guds navn, kunne du gjøre. Du gråt jo på heltens grav.

Du sverget å drepe. Du hetet. Du truet. Du dømt, fordømt. Du var "illegal". Du svulmet av ord. Du ble aldri kuet. Du satt i din krok og var nasjonal.

Og Gud være med oss skal det være dommen. Død uten død. Slått uten slag. Pisket i kne. Feig og forkommen. GUD VÆRE MED OSS. PRØV OSS EN DAG.

KATASTROFEN I BERGEN

var æcks gangser større i omfang enn ulykken i Oslo 19. desember ifjor, blir det meldt. Helt folket er grepet av sorg og medfølelse med de hardt rammede bergensere, og vi dirrer av harme når vi hører at tyskerne vil skyte skylden over på nordmenn for å lage splid og skille i den norske hjemmefront. Bare tyskere og quislinger er usle nok til å lage propaganda på en slik tragedie.

Som ved ulykken i Oslo har NS også grepet denne kjærkomne sjangse til å forsøke å gjøre seg populær. NS-organisasjoner har satt igang innsamlings- og etc. og tror dermed å oppnå folksympati. Det er ikke vår mening å stanse hjelpen til Bergen, vi vil tvert i mot oppfordre alle som en til å yde sin skjerv til de uskyldige men nesker som er blitt offer for tyske provokasjoner. Men vi vil be alle om at de unnlater å sende sin hjelp gjennom NS. Det er sikkert ingen vanskelighet å nå bergenserne med hjelp på annen måte. De eller deres kjente har sikkert en slektning eller bekjent i Bergen. Sett dere i forbindelse med disse og få rede på hvorledes deres kan hjelpe. Parolen er nå som tidligere: Ha apsolutt inntet med NS å bestille.

TYSKE FLY med engelske kjennetegn kastet forled en falske flyblad over København med beskjed om at frihetens time er meget nær. Hensikten er tydelig, men danskene oppdaget med en gang svindelen.

går gjennom Ajaocis eater. En tropp duknakkede menn i luvslitte uniformer med en stygg brun lerrøds lue på hodet. De eskorterte av bevegende, sivile korsikanske patrioter som har tatt dem tilfange og er stolt av sin fanest. Det er representanter for herrefolket. Jeg står på balkongen i patriotenes hovedkvarter og ser dem passere og jeg minnes et fotografi fra Trondheim som viser norske patrioter som marsjerte gjennom gatene av tyske soldater. Nå er situasjonen omvendt og det skal den bli snart i Norge også.

Fansene går spidsrotgang gjennom den korsikanske folkemasse. Korsikanerne viser på herskule og lar ingen ukvemsord falle. Patriotene overltyver-er fangene til de franske milit. myndi.

Foran Napoleons statue ser jeg senere fangene igjen. De gravde tilfluktsrom i skyggen av kisten, beskyttet for befolkningen mot deres egne bomber. Den franske offiser gir meg tillatelse til å snakke med tyskernes og jeg velger en robust fyr i 28 års alderen, fra Duisburg i Ruhr. De andre fangene lytter til samtalen. Jeg sier på tysk: Jeg er norsk. Hva vet De om Norge? - Intet, svarer tyskeren mutt. De vet da at dere tyskere har overfalt oss og terroriserer landet vårt? - Vi har bare hørt vår egen radio og lest våre egne aviser. Vi vet ikke noe om Norge. - Hvis dere ikke vet noe så vet jeg. Jeg kan fortelle dere litt. Det blir gjort. Tyskeren forsøker å lede samtalen inn i et annet tema og snakker selvmeddilende om sin eddelige hjemby og om sin familie som er evakuert til Østerrike. Jeg minner ham om Warszawa, Kristiansund, Rotterdam, Coventry og jeg spør: Hvordan er De havnet her? - Jeg kom hit fra Sicilia og Sardinia og ble tatt til fange her ved Bastia. - Hvordan er behandlingen her? - Den er god, men det er lite mat. Det er det for oss alle. Det blir det overalt hvor dere tyskere har vært. Er De medlem av partiet? - Nei, ingen av oss. - Det sier stadig flere nå. Tror De på seieren fremdeles? - Nei, vi bare håper at krigen slutter snart så vi kan komme hjem og gjenoppta vårt arbeid. - Det blir ikke akkurat å ta fatt der slapp, som om ingen ting skulle være hendt. I Norge og de andre okkuperte land vil det aldri bli glemt hva dere tyskere har gjort mot oss.

Tyskeren ser merkt på meg og hilser stramt idet jeg går. Ben I. Garko.

INTET SVAR. Fylkesfører Aass sa forleden under en tale, at en langtrøkket nordmann i tiden som kommer vil bli tilsendt et spørreskjema hvor det blir forlangt at de klart og utvetydig skal svare om de er med eller mot nyordningen. Vi nevner saken forat alle kan ha papirkurven klar når skjemat kommer.

SLIK JA. En beryktet dansk angiver ble forleden dag skutt ned på en kai i København midt på lyse dagen. Mange angivere her hjemme har fått den samme skjebne, og flere vil følge etter.

KRIGSNYTT.

28/4: Sammenheng. Amerikanske bombefly bombet idag flyplasser i N. og Midt-Frankrike. Tunge britiske fly inntatt over Friederichshafen. Moskitoa over Stuttgart. Dessuten bombing av jernbanemål i Belgia og Frankrike, og minelegging. Dørlig vær i Italia. Jugoslavere har igjen tatt Snovitz. Russene tatt igang en offensiv mot Finland. Alexishafen på Ny Guinea tatt av de allierte tropper.

29/4: Flygende festninger og Liberatorfly rettet idag et kraftig angrep mot fabrikker og kommunikasjonsmål i Berlin. Det britiske luftdepartement opplyser at Lancasterfly inntatt foretok et angrep på Kjeller flyfabrikk. Målet var helt tydelig og de første meddelelser tyder på konsentrert bombing. Alle de britiske flyene vendte velberget tilbake. Moskitoa var inntatt over Hamburg, likledes uten tap. Luftoffensiv mot tyske flyplasser i Frankrike fortsatte idag med angrep av Thunderbolt. Over 40 flyplasser i Frankrike og Belgia er blitt bombet denne uke måned.

Russiske fly har bombet tyske sambandslinjer på Østfronten. Flybasen ved Orsz og mål ved Lwow ble pepret med bomber. Meldinger fra Moskva tyder på at russerne meget snart vil ta opp igjen offensiven. De røde sommerarmeer er i ferd med å innta sine stillinger. Tallrike fly er også forlagt ved frontene. I Svartehavet fortsetter russerne sine flyangrep mot tyske og rumenske evakueringskip. Den tysk-ungarsk offensiv ved Spanislavov brett sammen igår. Ungarske soldater som er blitt tatt tilfange opplyser at tyskerne stilte opp maskingevær bak dem og truet dem til å gå på. - Tunge amerikanske fly fra baser i Italia bombet skip i havna i Toulon. Likledes mål i Genoa, St. Stefano og et par byer til igår og inntatt. - Tito melder om sprengning av to tyske tog i Bosnia, og om et i Kroatia. Polske soldater som har unnluppet tyskerne har sluttet seg til Tito.

Amerikanske fly har bombet øyene Guam og Truck. - Tyskerne melder om evakuering av Bratislava.

30/4: Britiske bombefly angrep inntatt en sprengstoff-fabrikk utenfor Bordeaux en flyfabrikk og andre mål i Frankrike. Dessuten ble miner lagt. Ingen fly gikk tapt under disse operasjoner. Svære amerikanske bombefly fortsatte disse angrep idag, foruten å bombe en flyplass utenfor Lyon. Om angrepet på Berlin igår heter det at det var usædvanlig kraftig. Luftfartsministeriet ble satt i brann. Tempelhof og Anhalter stasjonene ble smadret. 88 tyske jagere ble skutt ned. 77 am. fly gikk tapt. - 3 tyske fly ble skutt ned over England inntatt. En kanadisk destroyer er gått tapt under en trafning i Kanalen igår. En tysk destroyer ble satt i brann. Den gikk senere på grunn. - Oppholdet i kampen på Østfronten fortsetter. 3 transportskip ble sunket utenfor Sebastopol. I Italia fortsetter patruljevirkom-

heten til lands. Flyvåpnet gjorde v. l. 2000 utflytninger. - Mellom Tito og de britiske flyvåpner er det avsluttet kontrakt hvoretter det skal opprettes en særlig jugoslavisk flyvdeling innen det britiske flyvåpen. - Roma melder om 3 nye dødsdommer i Firentze på grunn av desertering. - Alle dominions statsministre er nå samlet i London til en konferanse. - General McArthur har meddelt at han ikke vil la seg stille som presidentkandidat ved valgene i november. - Polske partierer har henrettet den tyske generalmajor i politiet, Grünwald i Warsjawa. - Nærmere enkeltheter om årsaken til katastrofen i Bergen er nå blitt kjent. Et minifartøy som løp inn på havna støtte mot et stort tank skip lastet med bensin. Tankbåten ble satt i brann hvoretter minebåten støtte borti en stor lastebåt tilh. Wilhelmens rederi og lastet med ammunisjon. Den sprengt øyeblikkelig i luft en, og forårsaket en voldsom flodbølge. Tallrike båter i havna krenket, bl.a. Rogaland. Største delen av den tyske stabsledelse for Vestlandet omkom.

1/5: Nyhetene fra London idag var meget sparsomme. En død hånd hviler over alle landfrontene, det er bare luftoffensiven som blir fortsatt med uforminskert kraft. Idag morges fly britiske fly over Kanalen og gikk til angrep mot flyplasser i Nord-Frankrike. Et stort ammunisjonslagert for Paris ble også bombet. Angrepene var meget konsentrert. Vest-Tyskland var også kjennstegn for angrep og miner ble lagt ut. Ett fly savnes. Flystasjonert i Italia angrep inntatt Genoa for 3. gang på rad. - Reuter melder fra Kreta at en av de tyske kommandanter på Kreta, Heinrich Keiter, er tatt til fange av engelskmennene. Stalin sendte i anledning dagen ut en dagsbefaling hvor han meddelte at russerne ikke vilde nekte seg med å jage tyskerne ut av Russland, men forfølge dem til de er knust. - Britiske ubåter utførte i uken som gikk en rekke vellykkede bedrifter. Utenfor Stavanger senket de en stor tankbåt, et middelstort fartøy ble sendt til bunns ved Stadlandet, og i Skagerrak ble et større forsyningskip torpedert. Det tyske hangarskip Schwabenland på 5000 ble også torpedert. Foruten disse senkninger ble 4 store forsyningskip, en stor tankbåt og et middelstort forsyningskip sterkt skadet i andre farvann.

SMÅ GLIMP.

- To polakker rømte forleden fra Tyskland til Sverige i et fly som de stjal fra tyskerne.
- Von Papen er kalt fra Ankara til Berlin.
- I København sist uke tvang patrioter betjeningen på en kino til å vise en antitysk film for publikum.
- Den amerikanske vis utenriksminister Stettinius, bl. forleden mottatt i audience av Kong Håkon og kronprinsen.
- I Tyskland gjennomføres nye radikale innkallelser til arbeid i rustningsindustrien for tiden. Kvinner og eldre masjerer inn i fabrikkene.

DET FJERNE ØSTEN

KRIGEN GÅR NÅ MOT SITT ABSOLUTTE HØYDEPUNKT. HVER PÅ SIN SIDE LEGGER MOTSTANDERNE SISTE HÅND PÅ FORBEREDELSENE TIL SLUTTOPPGEJRET - DET STØRSTE VERDEN HITTIL HAR SETT. DE DELTAGERDE LAND MOBILISERER SINE KREFTER TIL DET YTTERSTE INTET BLIR SPART SOM KAN BIDRA SELV DET ALLER MINSTE TIL SEIREN.

Også Norge er med i denne krigen, og det er da naturlig at landet må yte sitt. Vi føler oss forvisset om at våre myndigheter og vepnede styrker i England sett-er eller krefter inn i forberedelsene. Men det er ikke nok - folket her hjemme har også plikt på seg til å delta med alle tenkelige midler i kampen. Det står vel nå klart for alle at oppgjøret gjelder intet mindre enn Norges være eller ikke være. Ingen er i tvil om hva landet kan vente seg om tyskerne skulde seire.

Men vi kan ikke forlange - det ligger langt under nasjonens verdighet - at andre skal kjempe for oss og befri oss fra naziakret. Store deler av folket er fullt klar over dette forhold, og tra konsekvensen av det, men i mange kretser er ånden fremdeles lunken og død. Ikke minst er dette gjellende blant ungdommen. Det er dessverre et sørgelig faktum som ikke er til å bestride. Bittert er det å måtte konstatere hvor lite nasjonalfølelse vår oppvåksende slækt er i besiddelse av. Vi hadde oppriktlig trodd at våre unge gutter og piker hadde litt annet å tenke på i denne tiden enn dans og hyttemorro. Og hva skal man si til det vi opplevde under årets prøve til artium i norsk. En lang rekke av kandidatene gikk nemlig hen å le verdt en lang avhandling om AT og dens fordeler, bare fordi oppgaven virket lett og sjangsen var der til å få en god karakter. Som kjent har hjemmefronten blåst til kamp mot AT, men til tross herfor går våre unge bort å skriver lange propaganda artikler for denne nazistatistisjon. Snart vil vi få lese disse reklameproduktene om At i nazipressen landet over.

Det er også en annen gruppe av folket vi har lyst til å trekke fram i lyset. Det er de mange nordmenn som er ansatt i offentlige stillinger, og som nytter enhver anledning til å utbasunere at de er jössinger, men til tross herfor daglig er med å underkue Norge. Disse folk har nå lenge nokk spilt på feighetens strenger. Nå for langer vi noe mere enn bare prat. I handling må de nå vise hvor de hører hjemme. Hvis de ikke i dagene som kommer tar et klart standpunkt, har landet heller ikke bruk for dem når freden kommer.

BERLIN

har fått en hård medfart den siste tiden. Søndag ble byen bombet av 2000 amerikanske bombere og jagere, hvorav bare 13 gikk tapt. Allerede samme natt var 750 bombere og et lignende antall britiske fly over byen. Ved dette angrep ble 119 tyske jagere skut ned på bekostning av 49 britiske. Onsdag i denne uke var Moskitoa over byen og kastet tallrike 2-tonnsbomber. Mankan uvilkårlig spørre: Er det i det hele tatt noe igjen av denne byen, som Göring lovet at intet fiendtlig fly skulle komme inn over?

Folkets øyne er i øyeblikket rettet mot Europa i påvente av de kommende operasjoner. Krigen i det fjerne østen er kommet mer i bakgrunnen for folkets interesse, men likevel mener vi det kan ha sin interesse å se litt på hva som er hendt på denne krigsskueplass i den seneste tiden, og da først og fremst på Ny Guinea.

Omkring den 20. april gjorde den britisk-indiske flåten under befall av admiral Somerville et framstøt mot Sabang på nordre Sumatra og beskjöt den derværende japanske orlogsbasen. Av de fortsatte hendelser å dømme, hadde denne operasjon først og fremst tilt hensikt å binde og dra til seg japanske sjøstridskrefter. I tiden 20 - 23. april utførtes omfattende flyangrep mot mål innen et vidstrakt område øst og nordøst for Ny Guinea. Således ble Timor, Ponape i Karolinerne, øyene Moen, Eten, Param og Puluwat, Wewak og Aitape på Ny Guineas nordøstre kyst, Rabaul og Kavieng i Bismarckarkipelet, samt de gjenstående japanske stillinger på Bougainville bombet. Disse angrep var egnet til ytterligere å øke den japanske usikkerhet.

Om morgenen den 23. april kom hovedframstøtet, som med stor kraft ble rettet mot sentrum av Ny Guineas nordøstre kyst. Etter meget kraftig beskytning av sterke sjøstridskrefter landsteg amerikanske og australske styrker dels på to steder 80 for byen Hollandia, dels på to steder i trakten ved Aitape. Motstanden syntes å ha vært svak og innskrenket seg ved Hollandia til luftvernild, men det ved Aitape ble satt inn japanske landstridskrefter til forsvar. Japanske sjøstridskrefter inngrep ikke de allierte konvoiene.

Samtidig med landstigningen har de allierte igangsatt en stor offensiv ved Ny Guineas nordre kyst hvor japanernes hovedstilling i syd ligger. Australierne har her nådd fram 10 km. innover landet, bare 10 km. fra Madang. Herav framgår tydelig at hensikten er gjennom en stor offensiv å avskjære de japanske styrker på Ny Guinea. Senere meldes også at de allierte har foretatt et ny landgang, 20 km. Ø. for Hollandia.

De her skisserte operasjoner har med et slag forverret japanernes stilling i Ny Guineaområdet. 8. og 17. japanske armeene med sammenlagt 80.000 mann befant seg allerede tidligere en kjepestor motti, omfattende det som gjenstår av Bismarckarkipelet. Den allierte overlegenheten til sjøss i forbindelse med det faktum at de allierte har okkupert Admiralitetsøyene, forhindrer at denne motti får unnsætning. Gjennom de nå igangværende operasjoner har allerede 18. japanske armeen med 60.000 mann blitt inne-sluttet og avskåret fra hjemlandet. Hele den japanske armegruppen som var avsett til et angrep mot Australia er dermed omringet og går sin tilintetgjørelse imøte.

Grekensland.

Representanter fra alle greske partier og grupper er samlet et sted i det fjerne østen for å danne i gresk samlingsregjering.

2/5: Mellom 7.30 og 10.00 tunge amerikanske bombefly eskortert av like mange jagere angrep idag skiftetomter og andre mål ved Liege og Turionville. 5 flyplasser i Nord-Frankrike og 2 i Belgia ble samtidig angrepet. Jernbanemål i Frankrike, Belgia og Luxemburg ble hjemsoekt av 500 amerikanske fly. Inatt var britiske fly Syd-Belgia, Osnabrück og Ruhr. 10 fly savnes etter disse operasjoner.

Britiske fly utførte lørdag et angrep mot tyske skåp utenfor Kr. sund. 2 tyske lastebåter ble senket, en tankbåt og 1 forsyningskip ble sterkt skadet. 15 nyeskip er senket i det fjerne østen.

Britiske kommandotropper har gjort flere landganger på den italienske Rivi- era i helgen. Troppene kom fra Sardinia og Korsika. På Adriaterhavskysten har 8. arme rykket fram 6. km. Luftoperasjonene var begrenset av dårlig vær.

Russerne har brutt igjennom forsvarsringen foran Sebastopol og voldsomme gatekamper er i gang. I et avsnitt foran byen ble igår drept 4000 tyskere. Tyske angrep vest for Jassy og Stanislavow er avvist. Times skriver idag at stillingen i Russland nå er den at det er russerne som kan velge tidspunktet for sine angrep. Den russiske overkommando har også den fordel at den kjenner til når og hvor og hvor sterkt den kommende allierte invasjon blir satt iverk.

10/5: Marskalk Stalin meldte sent inatt at befrielsen av Sebastopol var fullført og at hele Krimhalvøya var renset for fiender. Like etter ble denne nye store russiske seier feiret i Moskva med 24 skudd fra 324 kanoner. Sebastopol ble inntatt etter et tre dagers stormangrep og etter knapt tre ukers beleiring. I og med avslutningen av denne operasjon er storestyrker russiske soldater frigjort for andre oppgaver.

Flyplasser og andre mål i Frankrike og Belgia ble angrepet av store styrker all. fly idag. Britiske bombefly var i natt over Franskysten, videre bombet de flyfabrikker og kulelagerfabrikker i forstedene til Paris. Miner ble også lagt ut fra disse operasjoner, iberognet lynangrepet mot Berlin, gikk 7 fly tapt. Om flyangrepene igår meldes at 4000 all fly var på vingene, hvorav bare 18 gikk tapt. Det var merkbart svakere tyske jagerforsvar over flere av målene.

Fra Italia meldes at 8. arme har besatt 2 byer på Adriaterhavskysten. Vel 1100 flyutfall ble foretatt, bl.a. mot Genua og Livorno. 8 all. fly savnes. Tito melder om offensive operasjoner på flere forskjellige steder i Jugoslavia.

Churchill meldte i Underhuset igår at Storbritannia i tidsrummet 1/10-41 til 31/3-44 leverte bl.a. 5000 tanks og 7000 fly til Sovjet-Samveldet. - Det tyske konsulat i Tanger er fremdeles i aktivitet, stikk i strid med den amerikansk-britiske avtale med Spania. - Den svenske utenriksminister Günther vil imorgen gi endel opplysninger om nye restriksjoner om kurerflytrafikken Norge - Finnland. Man venter at disse svenske bestemmelser vil komme som et svar på affæren den store mengde svenske generalstabskarter på veg til Norge. & Australias og Ny Seelands utenriksministre ble idag utnevnt til friborgere av London

11/5: Amerikanske fly fra baser i Italia bombet inatt mål i Wiener Neustadt. Store styrker britiske bombefly bombet idag jernbanetomter i Belgia, og Lae og Lille i Frankrike. Moskitos var over Ludvigshafen, dessuten ble miner lagt. 14 fly savnes. Idag ble flyplasser i Frankrike bombet. Britiske fly gikk til angrep på tyske patruljeskip utenfor den hollandske kyst. En tråler ble senket.

Fra Russland foreligger intet nytt fra landfronten. Russiske sjøfly har senket ytterligere 2 tyske transportskip i Svartehavet. Heller ikke fra Italia meldes om vesentlige endringer i stillingen. I det faszistiske Italia er avsagt 5 nye dødsdommer for dess- erttering. I Jugoslavia fortsetter de heftige kamper i forskjellige avsnitt.

Den tyske 10.000-tonner Odin er gått på en mine utenfor Narvik og sunket. Den var lastet med jernmaln. 70 mann av besetningen omkom.

Den tyske kurerflyvning Norge-Finnland vil av svenskene bli forbudt fra utgangen av mai. Sverige vil tillate overflyvning av et fly hver dag i ruten Oslo - Björneborg, men ikke mellomlanding i Sverige, og heller ikke må flyet medføre uniformerte personer.

I følge de nyeste opplysninger er det nå 175.000 aktive bekjempere av tyskerne i Frankrike. Disse styrker har fått navnet Frihetsforkjemperne. - Fra Ungarn meldes at 30 ungarske offiserer er blitt henrettet for anti-nazistisk virksomhet. - Cordell Hull ble av journalister spurt igår om den amerikanske regjering fortsatt holder fast ved betingelsesløs kapitulasjon. Han svarte, at det er intet som tyder på noe annet. - Petain har nå måttet flytte sitt hovedkvarter fra Vichy til Ubåtkrigen, nærheten av Paris.

Roosevelt og Churchill meldte onsdag i sin månedlige rapport om ubåtkrigen at det også i april ble senket flere fiendtlige ubåter enn handelsskip som gikk tapt.

Boykotten av AT

minner vi om. Det er helt forfeilet å tro at det makeligste vil være å melde seg til denne tjeneste. På kortest mulig varsel vil en AT-leir meget lett kunne bli gjort om til en fangeleir, og får en vet ordet av det befinner en seg på veg til tyskland for å læres op til soldat, for senere å bli satt inn i kampen sammen med Norges fiender og undertrykkere. Vær ikke med å bringe den skam inn over deg selv og ditt land. Det er meget alvorlig fare på ferde. Følg din samvittighet. Møt ikke fram.

Vi frisker opp

hva Churchill bl.a. sa i sin siste tale: Jeg må forutsi at det i den hensikt å forville fienden og å øve våre styrker vil komme til å bli mange falske alarmer, mange skinangrep og mange generalprøver. Vi kommer kanskje også selv til å bli utsatt for angrep i nye former. Storbritannia kan utstå dem. Det har aldri sviktet eller kommet tilkort, og når signalet gis skal hele kretsen av hemmende nasjoner kaste seg over fienden og gjøre slutt på det grusomme tyranni som har forsoekt å lamme hele menneskehetens utvikling.

Leusmann H orgen

på Eiker har igjen gjort seg bemerket. Ved et sammenstøt med norske patrioter forleden skjöt han ned en av dem, og skrev dermed under sin egen dødsdom. Vår krigslovgivning kjenner bare en straff for en slik handling.

DET FORFERDELIGE BOLSJEVIKSPØKELSET ER IGJEN UTE Å GÅR, OG DENNE GANGEN SKAL DET VÆRE MER FORFERDELIG ENN NOEN GANG FØR. DET HAR NÅ ENDELIG BESTEMT SEG TIL Å TRAMPE HELE NORGE UNDER SIN FOT. DEN NORSKE KONGE OG REGJERING SOM BLE "AVSATT" FOR TRE ÅR SIDEN, OG SOM HELE TIDEN SENERE HAR HATT "EKS" FORAN SEG, HAR NÅ PLUTSELIG FÅTT NOE Å SI I-GJEN. JA SÅ MEKTIG ER DE BLITT AT DE UTEN VIDERE HAR KUNNET GI BORT HELE NORGE TIL BOLSJEVIKERNE, OG DET TIL DE SAMME BOLSJEVIKER SOM FOR TO ÅR SIDEN BLE FULLSTENDIG KNUST OG SOM ALDRI NOEN GANG VILDE REISE SEG MERE.

Nazipropagandaen skriker over seg om at alt det føle som vil skje når bolsjevikerne rykker inn i Norge. Ekskusjonskomiteer vil øyeblikkelig sette seg i virksomhet og holdene vil falle mannevt. Dette våger tyskerne og quislingene å servere det norske folk, disse som er mord eksperter over alle andre, og til og med samtidig som avisene kunnegjør drapet på 19 nordmenn - nordmenn som hadde fulgt sin samvittighet og gjort mot siat hva de viste var rett. Ja hva hadde de gjort? Jo en hadde lyttet til fri nasjonens radioprogram, en annen hadde påvirket en SS-mann til å rømme o.s.v.. For dette skulde de skytes og utropes som fiender av Norge, og for dette skulde folket hate bolsjevikerne. De naive tyskerne og deres norske leiesvenner forstår ikke at folket dirrer av harme, ikke mot bolsjevikerne eller no en andre, men kun mot tyskerne og quislingene, en harme som snart vil få folkets tålmodighet til å briste.

Vi nærer ingen frykt for at rette nordmenn fester noen som helst lit til de tyske meldinger og skremsler. Og meldingen om utleveringen av Norge til Sovjet har selvsagt intet med sannheten å gjøre. Vår norske regjering har selvfølgelig aldri noen gang forhandlet med en annen nasjon om okkupasjon av Norge, det eneste den har forhandlet om er å få slutt på den okkupasjon som råder. Vi vet ennå ikke hvorledes og fra hvilken kant befrielsen vil komme, men de som planlegger krigens gang regner selvfølgelig med alle eventualiteter. Når de allierte soldater setter foten på norsk grunn må alt være klappet og klart og klare linjer trukket opp. Men det betyr langt fra noe inngrep i Norges integritet. Tvert i mot er det uttrykkelig slått fast at norske myndigheter skal overta ansvar et for landets styre og stell så snart det overhodet er mulig.

Man kan selvfølgelig ikke se bort fra den mulighet at det kan bli russerne som først når fram - fra russisk hold er det gjentagne ganger blitt meldt at de akter å forfølge fienden overalt inntil han overgir seg - og derfor er det kommet igang forhandlinger mellom dennorske og russiske regjering om sivilforvaltningen av Norge mens krigsoperasjonene pågår, og en avtale vil bli sluttet etter mønster av den russiske avtale med Tsjekoslovakia.

Storforrederen selv har også vært fram på å holdt en tale. Uten omsvøp beskylte han 99% av det norske folk for å være landsforredere. Dette sier quisling, mannen som selv var med å la planene for okkupasjonen av Norge 9. april, som som den selsomme morg en utålmodig gikk fram og tilbake på brygge

i Oslo og venet på at Blücher skulde løpe inn. Etter denne talen er det ennå tydeligere kommet fram hva hensikten er med denne intense bolsjevikpropagandaen. Det gjelder for quisling og hans forrederiske klikk å danne et grunnlag for den forestående mobilisering, med skremsler og hyrdetoner forsøker de å lokke nordmenn til å gå til kamp mot våre allierte, for derved å utsette sin egen undergang noen timer. De forstår at naziskipet er med å synke, og så gjeller det å få flest mulig med seg i undergangen. Men det norske folk gjennomskuer denne hulhet. Det ler og godter seg over quislingenes døds kvaler.

AVTALEN.

Etter at ovenstående er skrevet, har den norske regjering sendt ut et offisielt komunique, den 17. mai, om de forhandlinger som er ført og de avtaler som er truffet. Det framgår herav at en gjensidig avtale er undertegnet mellom De forente stater, Storbritannia og Sovjetsamveldet på den ene side og Norge på den annen. Overenskomsten er av helt midlertidig og praktisk art. Den fastslår at de allierte militære sjefers skal ha full bestemmelsesrett i de militære spørsmål i forbindelse med invasjonen, men at den norske regjering så snart det i det hele tatt er mulig skal overta det fulle og hele konstitusjonelle ansvar. Avtalen ble fra norsk side undertegnet av utenriksminister Trygve Lie, mens Eisenhower, Eden og Lebedev undertegnet for de allierte.

I tilknytning til kommunikeet ga utenriksminister Trygve Lie en utredning, hvor han bl.a. uttalte at avtalen var et ledd i arbeidet med å gjøre alt klart for den forestående befrielse av Norge. Han minnet om at Norge ikke kunde befris fra tyskeres åk bare ved egen hjelp, landet vilde ikke makte det. Ved de allierte troppers bistand skal nordmennene igjen bli herrer i eget hus. I avtalen med de tre stormakter blir retningslinjene trukket opp for samarbeidet mellom de allierte tropper når de setter foten på norsk grunn. Grunnlaget er vårt langsintegritet og uavhengighet og avtalen er i samsvar med Atlanterhavserklæringen. Den allierte overkommando har full myndighet ved invasjonen av Norge, men helt fra første stund vil den nytte norsk militære og sivile rådgivere. Utenriksministeren sluttet med å si at det var med glede den norske regjering hadde undertegnet avtalen. Ved den er Norges suverenitet fullt ut anerkjent og landets integritet sikret.

HANS MAJESTET KONG KÅKON

talte fra London om kvelden 17. mai, på 130-årsdagen for frihetsverket på Eidsvoll. Han mintes Eidsvoldsmennene og sa at det norske folk atter har fått ånden fra 1814 tilbake. Alle forstår nå hva kampen dreier seg om. Kongen mintes også dem som har gitt alt for ferdlandet. Deres offer forplikter alle de gjenværende til å samle seg om landets gjenoppbygging etter krigen. Videre sa kongen at vi nå står foran øyeblikket da de avgjørende kamper skal settes igang. Hver enkelt av oss må yte vårt ytterste for å bringe krigen til en avslutning til lykke for landet og til å gjenopprette et lykkelig samfund.

11/5: Mellom 750 og 1000 tunge amerikanske bombefly eskortert av like mange jagere angrep idag skiftetomter og andre mål ved Liege og Turionville. 5 flyplasser i Nord-Frankrike og 2 i Belgia ble samtidig angrepet. Jernbanemål i Frankrike, Belgia og Luxemburg ble hjemsøkt av 500 amerikanske fly. Inntatt var britiske fly Syd-Belgia, Osnabrück og Ruhr. 10 fly savnes etter disse operasjoner.

Britiske fly utførte lørdag et angrep mot tyske skip utenfor Kr. sund. 2 tyske lastebåter ble senket, en tankbåt og 1 forsyningskip ble sterkt skadet. 15 nyeskip er senket i det fjerne østen. Britiske kommandotropper har gjort flere landganger på den italienske Rivi- era i helgen. Troppene kom fra Sardinia og Korsika. På Adriaterhavskysten har 8. arme rykket fram 6. km. Luftoperasjonene var begrenset av dårlig vær.

Russerne har brutt igjennom forsvaringen foran Sebastopol og voldsomme gatekamper er i gang. I et avsnitt foran byen ble igår drept 4000 tyskere. Tyske angrep vest for Jassy og Stanislavow er avvist. Times skriver idag at stillingen i Russland nå er den at det er russerne som kan velge tidspunktet for sine angrep. Den russiske overkommando har også den fordel at den kjenner til når og hvor og hvor sterkt den kommende allierte invasjon blir satt iverk.

10/5: Marskalk Stalin meldte sent inntatt at befrielsen av Sebastopol var fullført og at hele Krimhalvøya var ronsket for fiender. Like etter ble denne nye store russiske seier feiret i Moskva med 24 skudd fra 324 kanoner. Sebastopol ble inntatt etter et tre dagers stormangrep og etter knapt tre ukers beleiring. I og med avslutningen av denne operasjon er storestyrker russiske soldater frigjort for andre oppgaver.

Flyplasser og nadre mål i Frankrike og Belgia ble angrepet av store styrker all. fly idag. Britiske bombefly var i natt over Franskekysten, videre bombet de flyfabrikker og kulelagerfabrikker i forstedene til Paris. Miner ble også lagt ut fra disse operasjoner, iberognet lynangrepet mot Berlin, gikk 7 fly tapt. Om flyangrepene igår meldes at 4000 all fly var på vingene, hvorav bare 18 gikk tapt. Det var merkbart svakere tyske jagerforsvar over flere av målene.

Fra Italia meldes at 8. arme har besatt 2 byer på Adriaterhavskysten. Vel 1100 flyutfall ble foretatt, bl.a. mot Genua og Livorno. 8 all. fly savnes. Tito melder om offensive operasjoner på flere forskjellige steder i Jugoslavia. Churchill meldte i Underhuset igår at Storbritannia i tidsrummet 1/10-41 til 31/3-44 leverte bl.a. 5000 tanks og 7000 fly til Sovjet-Samveldet. - Det tyske konsulat i Tanger er fremdeles i aktivitet, stikk i strid med den amerikansk-britiske avtale med Spania. - Den svenske utenriksminister Günther vil imorgen gi endel opplysninger om nye restriksjoner om kurerflytrafikken Norge - Finnland. Man ventet at disse svenske bestemmelser vil komme som et svar på affären den store mengde svenske generalstabskarter på veg til Norge, & Australias og Ny Seelands utenriksministre ble idag utnevnt til friborgere av London.

11/5: Amerikanske fly fra baser i Italia bombet inntatt mål i Wiener Neustadt. Store styrker britiske bombefly bombet idag jernbanetomter i Belgia, og Lae og Lille i Frankrike. Moskitos var over Ludvigshafen, dessuten ble miner lagt. 14 fly savnes. Idag ble flyplasser i Frankrike bombet. Britiske fly gikk til angrep på tyske patruljeskip utenfor den hollandske kyst. En tråler ble senket.

Fra Russland foreligger intet nytt fra landfronten. Russiske sjøfly har senket ytterligere 2 tyske transportskip i Svartehavet. Heller ikke fra Italia meldes om vesentlige endringer i stillingen. I det fascistiske Italia er avsagt 5 nye dødsdommer for desserterere. I Jugoslavia fortsetter de heftige kamper i forskjellige avsnitt.

Den tyske 10.000-tonner Odin er gått på en mine utenfor Narvik og sunket. Den var lastet med jernmalm. 70 mann av besetningen omkom.

Den tyske kurerflyvning Norge-Finnland vil av svenskene bli forbudt fra utgangen av mai. Sverige vil tillate overflyvning av et fly hver dag i ruten Oslo - Björneborg, men ikke mellomlanding i Sverige, og heller ikke må flyet medføre uniformerte personer. I følge de nyeste opplysninger er det nå 175.000 aktive bekjempere av tyskerne i Frankrike. Disse styrker har fått navnet Frihetsforkjempere. - Fra Ungarn meldes at 30 ungarske offiserer er blitt henrettet for antinazistisk virksomhet. - Cordell Hull ble av journalister spurt igår om den amerikanske regjering fortsatt holder fast ved betingelsesløs kapitulasjon. Han svarte, at det er intet som tyder på noe annet. - Petain har nå måttet flytte sitt hovedkvarter fra Vichy til Ubåtkrigen. nærheten av Paris.

Roosevelt og Churchill meldte onsdag i sin månedlige rapport om ubåtkrigen at det også i april ble senket flere fiendtlige ubåter enn handelsskip som gikk tapt.

Boykotten av AT

minner vi om. Det er helt forfeilet å tro at det makeligste vil være å melde seg til denne tjeneste. På kortest mulig varsel vil en AT-leir meget lett kunne bli gjort om til en fangeleir, og får en vet ordet av det befinner en seg på veg til tyskland for å læres opp til soldat, for senere å bli satt inn i kampene sammen med Norges fiender og undertrykkere. Vær ikke med å bringe den skam inn over deg selv og ditt land. Det er meget alvorlig fare på ferde. Følg din samvittighet. Møt ikke fram.

Vi frisker opp

hva Churchill bl.a. sa i sin siste tale: Jeg må forutsi at det i den hensikt å forville fienden og å øve våre styrker vil komme til å bli mange falske alarmer, mange skinangrep og mange generalprøver. Vi kommer kanskje også selv til å bli utsatt for angrep i nye former. Storbritannia kan utstå dem. Det har aldri sviktet eller kommet tilkort, og når signalet gis skal hele kretsen av hamnende nasjoner kaste seg over fienden og gjøre slutt på det grusomme tyranni som har forsøkt å lamme hele menneskehetens utvikling.

Lensmann H. Orgen

på Eiker har igjen gjort seg bemerket. Ved et sammenstøt med norske patrioter forledet skjöt han ned en av dem, og skrev dermed under sin egen dødsdom. Vår krigslovgivning kjenner bare en straff for en slik handling.

DET FORFERDELIGE BOLSJEVIKSPØKELSET ER IGJEN UTE Å GÅR, OG DENNE GANGEN SKAL DET VÆRE MER FORFERDELIG ENN NOEN GANG FØR. DET HAR NÅ ENDELIG BESTEMT SEG TIL Å TRAMPE HELE NORGE UNDER SIN FOT. DEN NORSKE KONGE OG REGJERING SOM BLE "AVSATT" FOR TRE ÅR SIDEN, OG SOM HELE TIDEN SENERE HAR HATT "EKS" FORAN SEG, HAR NÅ PLUTSELIG FÅTT NOE Å SI IGJEN. JA SÅ MEKTIG ER DE BLITT AT DE UTEN VIDERE HAR KUNNET GI BORT HELE NORGE TIL BOLSJEVIKERNE, OG DET TIL DE SAMME BOLSJEVIKER SOM FOR TO ÅR SIDEN BLE FULLSTENDIG KNUST OG SOM ALDRI NOEN GANG VILDE REISE SEG MERE.

Nazipropagandaen skriker over seg om at alt det fæle som vil skje når bolsjevikerne rykker inn i Norge. Eksklusjonskomiteer vil øyeblikkelig sette seg i virksomhet og holdene vil falle mannejevt. Dette våger tyskerne og quislingene å servere det norske folk, disse som er mord eksperter over alle andre, og til og med samtidig som avisene kunngjør drapet på 19 nordmenn - nordmenn som hadde fulgt sin samvittighet og gjort mot siht hva de viste var rett. Jo hva hadde de gjort? Jo en hadde lyttet til fri nasjonens radiogram, en annen hadde påvirket en SS-mann til å rømme o.s.v.. For dette skulde de skytes og utropes som fiender av Norge, og for dette skulde folket hate bolsjevikerne. De naive tyskerne og deres norske leiesvenner forstår ikke at folket dirrer av harme, ikke mot bolsjevikerne eller noen andre, men kun mot tyskerne, og quislingene, en harme som snart vil få folkets tålmodighet til å briste.

Vi nærer ingen frykt for at rette nordmenn fester noen som helst lit til de tyske meldinger og skremsler. Og meldingen om utleveringen av Norge til Sovjet har selvsagt intet med sannheten å gjøre. Vår norske regjering har selvfølgelig aldri noen gang forhandlet med en annen nasjon om okkupasjon av Norge, det eneste den har forhandlet om er å få slutt på den okkupasjon som råder. Vi vet ennå ikke hvorledes og fra hvilken kant befrielsen vil komme, men de som planlegger krigens gang regner selvfølgelig med alle eventualliteter. Når de allierte soldater setter foten på norsk grunn må alt være klappet og klart og klare linjer trukket opp. Men det betyr langt fra noe inngrep i Norges integritet. Tvert i mot er det uttrykkelig slått fast at norske myndigheter skal overta ansvar for landets styre og stell så snart det overhodet er mulig.

Man kan selvfølgelig ikke se bort fra den mulighet at det kan bli russerne som først når fram - fra russisk hold er det gjentagne ganger blitt meldt at de akter å forfølge fienden overalt inntil han overgir seg - og derfor er det kommet igang forhandlinger mellom dennorske og russiske regjering om sivilforvaltningen av Norge mens krigsoperasjonene pågår, og en avtale vil bli sluttet etter mønster av den russiske avtale med Tsjekkoslovakia.

Storforrederen selv har også vært fram på å holdt en tale. Utten omsvøp beskylte han 99% av det norske folk for å være landsforredere. Dette sier quisling, mannen som selv var med å la planene for okkupasjonen av Norge 9. april, som som den selsomme morg en utålmodig gikk fram og tilbake på brygga

i Oslo og venet på at Blücher skulde løpe inn. Etter denne talen er det ennå tydeligere kommet fram hva hensikten er med denne intense bolsjevikpropagandaen. Det gjelder for quisling og hans forrederiske klikk å danne et grunnlag for den forestående mobilisering, med skremsler og hyrdetoner forsøker de å lokke nordmenn til å gå til kamp mot våre allierte, for derved å utsette sin egen undergang noen timer. De forstår at naziskipet er med å synke, og så gjelder det å få flest mulig med seg i undergangen. Men det norske folk gjennomskuer denne hulhet. Det ler og godter seg over quislingenes døds kvaler.

AVTALEN.

Etter at ovenstående er skrevet, har den norske regjering sendt ut et offisielt komunique, den 17. mai, om de forhandlinger som er ført og de avtaler som er truffet. Det framgår herav at en gjensidig avtale er undertegnet mellom De forente stater, Storbritannia og Sovjetsamveldet på den ene side og Norge på den annen. Overenskomsten er av helt midlertidig og praktisk art. Den fastslår at de allierte militære sjefer skal ha full bestemmelsesrett i de militære spørsmål i forbindelse med invasjonen, men at den norske regjering så snart det i det hele tatt er mulig skal overta det fulle og hele konstitusjonelle ansvar. Avtalen ble fra norsk side undertegnet av utenriksminister Trygve Lie, mens Eisenhower, Eden og Lebedef undertegnet for de allierte.

I tilknytning til kommunikeet ga utenriksminister Trygve Lie en utredning, hvor han bl. a. uttalte at avtalen var et ledd i arbeidet med å gjøre alt klart for den forestående befrielse av Norge. Han minnet om at Norge ikke kunde befris fra tyskernes åk bare ved egen hjelp. Landet vilde ikke makte det. Ved de allierte troppers bistand skal nordmennene igjen bli herrer i eget hus. I avtalen med de tre stormakter blir retningslinjene trukket opp for samarbeidet mellom de allierte tropper når de setter foten på norsk grunn. Grunnlaget er vårt langsintegritet og uavhengighet og avtalen er i samsvar med Atlanterhavserklæringen. Den allierte overkommando har full myndighet ved invasjonen av Norge, men helt fra første stund vil den nytte norsk militære og sivile rådgivere. Utenriksministeren sluttet med å si at det var med glede den norske regjering hadde undertegnet avtalen. Ved den er Norges suverenitet fullt ut anerkjent og landets integritet sikret.

HANS MAJESTET KONG KÅRON

talte fra London om kvelden 17. mai, på 130-årsdagen for frihetsverket på Eidsvoll. Han mintes Eidsvoldsmennene og sa at det norske folk atter har fått ånden fra 1814 tilbake. Alle forstår nå hva kampen dreier seg om. Kongen mintes også dem som har gitt alt for ferdlandet. Deres offer forplikter alle de gjenværende til å samle seg om landets gjenoppbygging etter krigen. Videre sa kongen at vi nå står foran øyeblikket da de avgjørende kamper skal settes igang. Hver enkelt av oss må yte vårt ytterste for å bringe krigen til en avslutning til lykke for landet og til å gjenopprette et lykkelig samfund.

KRIGSNYTT.

16/5: Den allierte offensiv i Italia fortsetter med stor kraft. Franske styrker har inntatt San Giorgio, og brohodet på andre siden av Rapidoelva er utvidet. Nye stillinger er inntatt i Gustavlinjen. 1800 flyutfall ble gjort igår. I Nord-Italia har italienske fristyrker øket sin virksomhet i Lombardi, Piemonte og Toscana. I Jugoslavia fortsetter hårde kamper. Et tysk tog er igjen sprengt i luften. De allierte flyvåpen var inntatt over Ludvigshafen. Idag angrep amerikanske fly N-Frankrike uten tap. - Ingen forandring på til lands på Ostfronten. Russ. fly bombet mål i Lwow og i Latvia. 20.000 kinesiske tropper er på marsj inn i Burma.

17/5: Allierte tropper har nå inntatt alle tyske stillinger i Gustavlinjen syd for Liridalen. På vestsiden av Rapido fortsetter utvidelsen av brohodet. All. fly tar virksomt del i kampen. Tallrike tyske kanonstillinger ble bombet, likeledes mål i Pimino og St. Stefano. 7 tyske jagere ble skutt ned, av ialt 10 som viste seg over fronten. 6 all. gikk tapt. Tito melder om en rekke all. bombeangrep i Kroatia. - Fra Russland meldes at 25 tyske fly ble skutt ned igår. Bombeangrep ble foretatt mot tyske mål i Polodsk. Flyene som er blitt frigitt etter avslutningen av Krimfelttoget er sendt nordover. Det framheves at det russiske flyvåpen vil utgjøre en langt viktigere faktor i de kommende operasjoner enn hittil har vært tilfelle. - Flagget over det tyske konsulat i Tanger ble firet inntatt, blir det meldt

18/5: Cassino er rømmet av tyskerne som følge av den allierte framrykking nord og vest for byen. Videre er slaget om Gustavlinjen nær sin avslutning og slaget om Adolf Hitlerlinjen er innledet. 5. og 8. arme fortsetter sin framrykking i Liridalen, og franske styrker har inntatt Esperia, en av forposttillingene i A.H.linjen. Franske styrker har også besatt byen Formia, og br. styrker har nådd over Via Cassalina, hovedveien Cassino-Rom. 4500 fanger er bragt inn. 2500 flyutfall igår. - 750 tunge amerikanske bombe-fly var idag over Ploesti og andre mål på Balkan. Russiske fly har bombet Colm, Minsk og Baranovitz. 5 tyske skip er senket i Finskebukta. I nord-Atlantiken er 2 tyske ubåter senket på bekostning av en br. fregatt. - Br. fly fra hangarskip har i to dager angrepet tyske skipsfart på norskekysten. Fulltreffere oppnådd på 2 forsyningskip og to veptende tralere. En sildeoljefabrik og oljetanker n. for Stadt ble også angrepet. Berlin ble bombet tirsdag natt av Moskitos uten tap. - Titos styrker angriper over grensen til Østerrike. - Konferansen for statsministrene i de britiske domminions er avsluttet og en felleserklæring sendt ut. Kampen vil ikke bli nedlagt før alle de tyskokkuperte land er befri, og man går inn for at alle land skal ha full bestemmelserett til å velge sin egen demokratiske styreform. Likeledes etter man opp som et mål opprettelsen av en verdensorganisasjon for fred og sikkerhet etter krigen.

GROVT CITATFUSK.

I anledning nazistenes bolsjevikpropaganda, kan det har sin interesse å se hva Gøtte borgpostens London-medarbeider skriver i virkeligheten. Vi gjengir et utdrag av de punkter som gjelder vårt Land: Norske Londonregjeringen skaffar forhandlingsgarantier for respekt av norsk integritet.

Från G.P.s korrespondent. London måndag. Norske regjeringen har innlett underhandlinger med Moskva i syfte att med ryssarna inngå et avtal om upprättandet av norsk civilförvaltning i befriade delar av Norge. Dette steg har tagits inför möjligheten att kriget skulde utvecklade sig på et sådant

sett at rysska tropper skulde börja operera mot tyskarna i Nord-Norge - i hvilket fall det anses önskvärd att normänn og rysser nådde en överenskomst liknande den, vilken föreligger mellan normänn, britter och amerikaner. Denna garanterer tilfullo norsk suveränitet och Norges integritet under och efter allierade militäre operationer på norsk mark. Dessa uppgifter lämnas tillförlitligt håll i London, där man samtidigt betonat att ryssarna visat en välvillig inställning til det norske förslaget samt att man har all anledning förmoda att et dylikt förslag kommer att undertecknas inom en snar framtid. ....

En viktig princip i samtliga avtal mellan de allierade og de okkuperade länderna, såsom i det rysk-tjeckiska, är att respektiva regeringar erkänna den allierade överbefelhavarens myndighet under befrielseskrigets første skede, då militäre hensyn måste råda över alla andre. Denna å sin sida har vad t. eks. beträffar Norges norske rådgivare i civila angelägenheter och en stab norske eksperter og bro redo att överlåte förvaltningen så snart den militäre situation tillåter. Om en ryssk inmarsch i Nord-Norge skulde bli en praktisk möjlighet får man sannolikt räkna med att en del av den norsk poliskår, som utbildas i Sverige kommer att spela en betydelsefull roll. Thorburn.

JUGOSLAVIA.

De jugoslaviske partisanernes politiske mål og militäre problem skildres torsdag i London av general Vladimir Velebit, fhv. adv. og nå sjef for Titos militärdelegasjon i England for å forhandle med engelskmennene om krigsmateriell for fjellkrigen mot tysk. General Velebit forklarte bestemt at general Michailovitsj samarbeider med tyskerne og er Jugoslavias største forreder. Han avviste videre hver tanke på forsoning mellom Tito og Kong Peters jugoslaviske regjering i Kairo.

Marskalk Titos arme teller nå ca. 300.000 mann fordelt på 11 korps. Mannskap og offiserer er for 50% vedk. serber, 50% kroater, slovener og makedoner. Hjelpepartiene består av restene av to italienske divisjoner, en bulgarsk og en ungarsk bataljon, entsejkkisk brigade og et tysk kompani. Videre opprettholdes kontakt med den greske nasjonalkomiteens tropper. Velebit forklarte at bevegelsen fra begynnelsen av var overveiende kommunistisk, men at den nå var blitt av en slik bredde at kommunistene bare er en prosentvis meget liten del. Noe avhengighetsforhold til Moskva eksisterer ikke. Titostyrkene har to oppgaver: Med alle midler å bekjempe tyskerne og befri landet, samt sørge for at Jugoslavias førkrigsregime aldri gjenoppstår. Målet er en federativ jugoslavisk stat som gir like rettigheter til folkegruppene fra Serbia, Kroatia, Slovenia, Makedonia, Montenegro, Bosnia og Herzegovina, med selvstyre i mest mulig og kulturell autonomi for andre minoriteter, f. eks. ungarer og tyskere.

Delegasjonen i London har utelukkende militäre oppgaver og forhandlinger med den jugo. Kairoregjering, Kong Peter eller overhodet politiske diskusjoner vil ikke finne sted. Kong Peter vil ikke vende tilbake til Jugoslavia før etter krigen, da hans tilbakekomst er avhengig av folkemeningens utslag.

DEN NORSKE HJEMMEFRONTS LEDERE

HAR SENDT UT EN ERKLÆRING OM MÅLENE FOR KAMPEN HJEMME. I KORTHEIT GÅR DE UT PÅ GJENOPPRETTET AV ET FRITT OG UAVHENGIGT NORGE AVHOLDELSE AV FRIE DEMOKRATISKE VALG. OPPHEVELSE AV ALLE FORORDNINGER AV NS OG TYSKERNE ETTER LOVLIG PRØVNING FOR NORSK RETT. OYEBLIG LEBLIG FRIGIVELSE AV ALLE POLITISKE FÅNGER. VASSTRÆPPELSE AV NS-FOLK OG INNDRAKING AV KRIGSFORLØST. Programmet er godkjent

FRITT NORGE

3. årgang

Fredag 26. mai

Nr. 16 - 1944.

EN REKKE SABOTASJEHANDLINGER HAR FUNNET STED HER I LANDET DEN SENERE TID. DE HAR ALLE VERT UTFØRT MED EN DRISTIGHET OG EN DYKTIGHET SOM MÅ AVTVINGE DEN STØRSTE RESPEKT. VI VIL GJERNE NEVNE DENNE SAKEN OG UTTALE VÅR HONNØR TIL DE BRAVE MENN SOM UTEN TANKE PÅ EGEN SIKKERHET TAR PÅ SEG OPPGAVEN OG ER REDE TIL Å YTE ALT I KAMPEN FOR NORGES FRIBET.

Disse bedriftene viser oss at det fremdeles er to i det norske folk. Det gir oss igjen troen på at vi tross alle unnvikelser og ettergivener har krefter i oss gode nok til å bygge opp nasjonen igjen sterk nok til å forsvare vår plass blant Europas folk.

Men disse mandige handlingene minner oss også om vårt eget ansvar - om at vi må følge kallet og vår samvittighet. Ingen av oss har rett til å vike unna - ingen av oss er for gode til å ofre selv livet når det gjelder Norges framtid.

Vårt folk og land er i disse dager inne i sin sjebetime. En slik krise har det aldri tidligere gjennomlevet. Vi må alle forstå den truende fare som henger over oss. Alt hva våre forfedre gjennom hundreder av år har kjempet og dødd for er i ferd med å synke i grus. Forredereske krefter sammen med barbarfolket i kontakt med den onde selv har satt hjulet igang - hjulet som utsletter vår ære som nasjon og hele grunnlaget for vår eksistens.

MEN DET MÅ IKKE SKJE. Blodet som flyter i våre årer forplikter oss til å ta sverdet opp. Med samhold og offervilje skal vi redde oss unna avgrunnen. Våre ledende myndigheter har gitt signalet. Følg de paroler som blir sendt ut. Det er årsklassene 20-21-22-23 som i første rekke er i skuddlinjen nå, men til alle de andre vil vi si: Svikt ikke deres del av oppgaven. Det trengs hjelp, mat, klær, penger og husrom. Gi deres bidrag og la det være stort. Kanskje er det bare en kort tid igjen hjulpen trengs, derfor vær ikke redd for å ta i. Alt avhenger av om guttene kan klare seg disse dagene. Kanskje avgjør nettopp ditt bidrag hele Norges framtid.

Kjemp for alt hva du har kjært. Det er så det gjelder. Da er livet ei så svært, døden ikke heller.

AVTALEN.

Fra ansvarlig hold i London blir det opplyst at det var den norske regjering som tok initiativet til de forhandlinger som førte fram til avtalene med Amerika, Storbritannia og Sovjet. Ingen av de tre stormakter trengte seg således inn på Norge med sine krav. Forhandlingene kom først i gang med Amerika og Storbritannia, og der nest ble henvendelse gjort til Sovjet. De ikke fra noen av de tre stilt motkrav. Med hensyn til Sovjet kan dens regjering ikke ha opptrått mere lojalt og forståelsesfullt enn den har gjort i dette spørsmål. Fullt og helt har den anerkjent Norges integritet.

Disse avtaler er blitt hilst med glede innen alle rekker av nordmenn, for jo bedre forberedt man er desto lettere vil frigjøringen forløpe.

LIKE FOR LIKE.

Tyskerne har no også i Danmark innført sitt forkastelige gisselsystem i strid med alle folkerettsregler. Det danske frihetsråd har derfor sett seg nødt til å svare med samme mynt. Det har sendt ut meddelelse om at så fort tyskerne våger seg til å ta danske gisler, vil de fri dansker ta et tilsvarende antall tyskere eller quislinger som gissel. Vi nordmenn forstår fullt ut denne handlemåte. Tyskerne forstår ingen annen tale.

INVASJONEN.

Överstkommanderende for de allierte invasjonstyrker, general Eisenhower kunngjorde forleden at han så snart invasjonen er kommet igang vil sende ut kommunikeer to ganger om dagen, nemlig kl. 11 og 23.30 norsk tid.

I Italia

er 6 av de 25 tyske derværende divisjoner bundet i kampen mot italienske og jugoslaviske partisaner i nord. Den øverstkommanderende for de allierte tropper i Italia, general Aleksander har nedsatt et utvalg innen sin generalstab som hver dag sender ut instruksjoner til partisanene

Nye drap.

En av våre mest framtrepende skyttere, Karl Oscar Espelund er død i Uranienburg i Tyskland. Espelund som ble ca. 40 år gammel ble norsk skytterkonge ved landskytterstevnet i Bergen i 1936.

Urmaker Herman Schidorsky døde for noen tid siden i Falstad konsentrasjonsleir i Trøndelag. Han ble arrestert under untagssestiltstanden i Trondheim høsten 1942.

Grekeland.

Ledere for alle de greske politiske partier har vært samlet til en 4 dagers møte i Libanon og blitt enig om opprettelsen av en nasjonal regjering med representanter for alle partier og å danne en nasjonal hær omfattende alle partisanbevegelsene.

Vår honnør

gir vi til drammeneserne. Forleden gjestet Det norske teater byen. Med stort og smått var 21 personer tilstede ved oppførelsen. En tid senere holdt "minister" Riisnæs en stor bolsjeviktale på torget. Snau 100 personer var tilstede, hvorav de fleste var tvangsrekrutterte partimedlemmer utenbys fra. Hold fram som dere stever.

Flybladene.

Underjordiske danske krester har foretatt en inngående undersøkelse av de flyblad som for en tid siden ble kastet ned over København og som skulde forestille å komme fra England. Papiret kommer fra Norge, den anvendte svarte inneholder spillolje og de typene som er benyttet er fabrikkert hos firmaet Schelter & Giesecke i Leipzig.

Madame Chiang

Kai-shek er kommet til Moskva for å diskutere grensespørsmål med den sovjet-russiske regjering.

De Gaulle

har akseptert en innbydelse fra Churchill til å avlegge et besøk i London. Som kjent har Amerika og Storbritannia nektet å godkjenne den fr. nasjonalkom. som fransk regj.

FRIGSNYTT.

22/5: Amerikanske styrker fra 5. armehær nådd Terracina etter en hurtig framrykking. Det betyr en framrykking på 19 km. fra Fondi. Franske styrker har avskåret veien Pico - Ponte Corvo. Britiske og kandske tropper har rykket inn i Ponte Corvo. På høyre flank står polske og britiske tropper i Pie Di Monte. Fangetallet er steget til vel 6000. Tunge amerikanske bombefly bombet idag Kiel og Pas de Calais. Tunge br. bombefly kastet ned 2000 tonn bomber over Duisburg inatt. Likeledes ble Hanover og en flyplass i Belgia bombet og miner lagt ut. 30 fly savnes etter disse operasjoner. Ingen endringer på østfronten.

23/5: Den allierte overkommando meldte ved et særkommunikat ikveld at 5. arme har satt igang en ny stor offensiv med støtte av enorme flystyrker fra bruholdet ved Nettuno og Anzio. På de andre frontavsnitt fortsetter kampene med stor kraft og uten pause. 5. arme rykker fram langs kysten og har inntatt flere viktige høydestillinger. Voldsomme kamper pågår i Pie Di Monte. 2000 flyutfall ble gjort igår. I grenseområdene i nord kjemper nå franske partisaner sammen med de italienske. I kommunikeet fra partisanene idag heter det at de nå behersker Lille St. Bernhard-passet. Tito melder om harde kamper i Slovenia hvor tyskerne anstrenger seg for å få igjen kontrollen over jernbanen Ljubljana - Zagreb som har vært brutt siden juni ifjor.

500 t unge amerikanske bombefly eskortert av 1000 jagere var over Vest-Tyskland, flyplasser og skiftetomter i Frankrike idag. 6 fly gikk tapt. 1000 britiske fly bombet inatt Dortmund, B. aunschweig og mål i Frankrike. Moskitos hjemsoekte Ludwigshafen og en flyplass i Belgia, dessuten ble miner utlagt. 35 fly gikk tapt. - Under flyangrepet på Kiel igår ble 28 tyske fly skutt ned på bekostning av 13 amerikanske. - 6 tyske fly ble skutt ned over England inatt. - Det opplyses at ytterligere endel persontog er blitt innstilt i England. - I Russland er spredte tyske angrep ved Stanislaw og Nedre Dnjestr slått tilbake. - I Burma har de alleerte gjort ny framgang nord for Im-pal og vest for Kohima.

24/5: Ved Anziobrohodet har styrker fra 5. arme brutt igjennom de tyske forsvarsstillinger på bred front. Kanadiske tropper fra 5. arme har ved usedvanlig harde kamper oppnådd et gjennombrudd i Adolf Hitlerlinjen nord for Ponte Corvo. 5. arme fortsetter angrepet mot de tyske stillinger ved kysten og sent i kveld meldes det at Terracina er inntatt. Det opplyses at de tropper som nå kjemper her bare står 35 km. fra de framskutte allierte tropper ved Anzio. Antall krigsfanger er steget til vel 7500.

Over 750 svære amerikanske bombefly eskortert av over 700 jagere angrep idag mål i Berlin og mål ved Wien og flyplasser utenfor Paris. Moskitos angrep Berlin og Dortmund inatt. Samtidig ble jernbanemål i Frankrike bombet og miner lagt ut. Ingen fly gikk tapt i løpet av natten.

Meddelelser fra Russland idag går ut på store operasjoner ventes satt igang av russene på hele fronten fra Osternsjøen til Svartehavet. Foreløbig meldes imidlertid bare om patruljevirkosomhet. Ytterligere to tyske forsyningskip er senket av russiske fly i Finskebukta.

Italienske partisaner har utført vellykkete sabotasjehandlingar bl.a. i Toscana, og Tito melder om ødeleggelsen av ytterligere 6 tyske jernbanetog. Bare i det ene ble 150 tyske drept.

25/5: Ved et særkommunikat fra den allierte

overkommando i Italia i ettermiddag blir det meldt at patruljer fra den 5. armehær hovedfront er kommet i kontakt med framskutte tropper fra Anziofronten. Dermed har de allierte rykket fram 90 på 14 dager gjennom et overmåte vanskelig terreng, og den tyske jernring rundt Anziobrohodet brutt. Sammenslutningen fant sted 2 km. sydøst for Anzio, og det var en britisk og en amerikansk bil som først fikk se hverandre. - På den 5. armehær hovedfront fortsetter kampene. Tropper er gått over Via Appia nord for Cisterna. Kanadiske pansertropper har utvidet sitt brutt i Adolf Hitlerlinjen og nådd fram til elva Melfa. Ponte Corvo er ryddet for fiender og Pie Di Monte er omringet. 10.000 fanger er nå tatt. Flyvåpnet satte rekord igår med 2950 utfall mot tyske transport- og troppekonsentrasjoner. Partisanere har foretatt vellykkete anfalt mot tyske militærfabrikker ved Genua. Tyskerne har oppfordret partisanene til å overgi seg innen midnatt. - Tito melder om kraftige kamper i Herzegovinna og om ødeleggelsen av nye 4 tyske forsyningsvog. Tito fyller 51 år idag.

Amerikanske fly angrep idag jernbanemål i NO-Frankrike og Belgia. Britiske fly rettet inatt angrep mot jernbanetomter ved Aachen en motorfabrikk ved Antwerpen og mot mål i Berlin. 28 fly gikk tapt.

Senere meldes at store styrker Italia-stasjonerte svære amerikanskefly i ettermiddag har angrepet mål i Toulon og Lyon i Frankrike.

Delegerte fra Polens nasjonalråd, som ifølge meldinger fra Moskva ble opprettet i januar i år, er kommet i Moskva.

NORSK BLOD.

Vi har mottatt følgende:

Ved Krøderens vakre strender drives en ufyselig trafikk som husindustri, nemlig fabrikkasjon av bekatråd til jordminer, og spinning av nett til å bære minene i. Alt sammen produkter som går til den tyske krigsmakt - mot våre egne gutter og våre allierte. Det er sørgelig at Judas tasser i så mange hjem deroppe ved Krøderen. Lyset på de 30 sølvpenge er uhyre, og med bekvarte hender går de arme djevler i fortapelsen. Men se - det er ikke bek de har på hendene - det er blod, norsk blod.

ET GODT TEGN

må det være at de allierte har klart å bryte igjennom de tyske stillinger i Italia. Forsvarerne har her alle fordeler på sin side og intet sted i Europa forøvrig byr tyskerne så gunstig terreng til forsvar som de italienske fjellegne. I sin dagsbefaling til soldatene ved åpningen av offensiven i Italia sa general Aleksander at den var det første ledd i de kommende allierte operasjoner, og soldatene kunde være stolte fordi de fikk være med å sette igang stormløpet mot Tyskland.

HATTEN AV FOR DANSKENE.

Forleden ble en tysk flyplass i Danmark med sine verksteder og hangarer ødelagt av danske sabotører. Flyplassen var under sterk militærbevokning og omgitt av et bredt minebelte. Ved arbeidstidens begynnelse kom noen men gjennom minfeltet fram til vaktpostene. De var i arbeidsklær og tyskerne lot dem passere uhindret, da vakten tok dem for å høre med blant arbeidsstokken siden de kjente stiene gjennom minfeltet. Etter at arbeiderne på plassen var kommandert i tilfluktsrommene ble tallrike bomber plassert. Etter vel utført arbeide slapp sabotørene uskadd unna.

FRITT NORGE

3. årgang

Tirsdag 30. mai

Nr. 17 - 1944.

I DENNE KRIGEN MER ENN I NOEN ANNEN HAR VI LÆRT Å SETTE PRIS PÅ OG VURDERE DEN INNSATS KVINNEN GJØR. FREMDELLES ER DET MANNFOLKENE SOM MÅ BERE DE TYNGSTE BYRDER, MEN PÅ MANGE OMRÅDER HAR KVINNEN OVERTATT MANNENS ROLLE OG HENNES TJENESTE FOR SITT LAND ER AV AVGJØRENDE BETYDNING.

Den russiske kvinne er kanskje den som har hatt mest å bety i den pågående krig. Bare i den lette krigsindustri i Sovjet er over 8 mill. mann, vi kjenner tallet fra offentlige rapporter, blitt frigjort ved at kvinner er satt inn. Stalin selv har sagt at det var kvinnen som reddet Russland i slutten av 1942. "Vi får takke de russiske kvinner, hvis Hitler slutter sine dager med å bygge tepper i et galehus", sa engang en korrespondent.

Vi kjenner også den britiske hjemmevernkvinne. Uniformerte kvinner er et alminnelig trekk i gatelivet i England. Over 20 tusen amerikanske kvinner er kryptet til den amerikanske hær, 11.000 deltar i de frivillige marinens hjelpekorps, de gjør også tjeneste i flyvåpnet, foruten i sykepleierkorps. Og hvem husker vel ikke de finske lotters kamp under vinterkrigen.

På bakgrunn av disse innledende bemerkningene er det vi stiller spørsmålet: Hva gjør den norske kvinne?

I løpet av de fire år Norge har vært i krig er vi kommet i kontakt med endel norske kvinner som fullt har gått opp i arbeidet for landets sak, og de har utført et merket arbeide. Men deres antall er forsvinnende lite, og når vi tenker på den store mengde blir vi slått av hvor lite demorske kvinner forstår av kampen og hvor lite hun forstår å yte i den kamp som også er hennes kamp.

På vår historie noe gang tidligere vart belempret med en slik skamplett som "norske" tøsene har sørget for under denne krig disse som ser sin oppgave i å gjøre livet lett for undertrykkerte, som står feridige tar imot bødlene der de kommer direkte fra torturkammeret hvor de med kynisk ro har trukket neglene ut på gode nordmenn, hvor de i desperat sinn har slått og slått til livet sagte har ebbet ut hos offeret, hvor de har moret seg med å brette finger for finger, tå for tå, ledd for ledd. Dere tser, ser dere ikke blodet, det uskyldige norske blodet som flyter.

Hvor mange norske hjem er det ikke som årt trenger en hushjelp, men kan de få det? Nei, og fordi de unge kvinnene heller vil litte å sortere glimmerplater for å skaffe tyskerne flest mulig ubåter eller til drepe norske sjøfolk med, eller sy varme gode pelser og andre klar så de stakars tyskerne ikke skal fryse, eller skure og vaske for dem så de kan trives å bli her lenge for å lenge livet av flest mulig nordmenn, eller hekle hyssingnett så tyskerne kan få lagt ut så mange jordminer som mulig for å ønske våre invasjonstropper velkommen med. Vi glemmer heller ikke de kvinner som er muggen og grønne når mannen eller sønnen må forsvinne for kortere eller lengre tid av blikt mot sitt land.

En dag kommer oppgjøret og dermed også spørsmålet om hva den norske kvinne har gjort. Vel er det umulig for myndighetene å tildele alle den straff de har fortjent. Men alle sammen vil engang for eller senere måtte stå tilrette overfor sin egen samvittighet.

Vi vet ennå lite om hvorledes forholdene vil arte seg etter krigen, men det vet vi at nasjonalfølelsen, kjærligheten til landet, vil bli langt sterkere enn den var inntil krigen begynte. Undervisningen i skolen bl.a. vil langt større grad ta sikte på å lære ungdommen større kjærlighet til fedrelandet, og større interesse og forståelse av hva et samfund er. Du unge kvinne som kanskje tross alt vil bli mor en gang, tenk allerede nå på hva du vil svare når gutten din kommer hjem fra skolen og spør: "Mor hva gjorde du for Norge den gang det var i nød?"

PRESIDENT BENES

av Tsjekkoslovakia fylte 60 år l. pinsedag, og mottok i den anledning en lang rekke hyldningstelegram bl.a. fra Churchill. I et intervju med en av BBC.s medarbeidere uttalte han at han regnet med at det økonomiske og administrative livet vilde være i normalt gjen-gjen 6 måneder etter at tyskerne var drevet ut. Han mente også det vil lykkes å gjenopprette landets velstand til tross for at tyskerne har drept en halv million tsjeker. Han sa videre at han ble støttet fullt ut av alle de politiske partier i landet. Kommunistpartiet var fullstendig loyalt og vilde bli representert i hans regjering. Benes ga sin fulle tilslutning til planen om opprettelse av en verdensorganisasjon for å sikre freden etter denne krig. Etter 3 generasjoner vil det først ha lykkes for tyskerne å overvinne utvirkningene av denne krig og først da vil ha merket arbeide. Men deres antall er forsvinnende lite, og når vi tenker på den store mengde blir vi slått av hvor lite demorske kvinner forstår av kampen og hvor lite hun forstår å yte i den kamp som også er hennes kamp.

Bulgaria.

Natt til l. pinsedag ble alle forbindelser mellom Bulgaria og utenverdenen avbrutt. Man regner med at en sikkerhetsbesettelse er nær forestående fra tyskernes side.

BETRIELSE.

Ca. 7000 nordmenn sitter nå i tyske fengsler eller konsentrasjonsleire. 1500 offiserer er internert i Posen, 3000 politiske fanger er plassert i konsentrasjonsleire, de fleste i Oranienburg ved Berlin. 700 fanger - dømt av tyske domstoler i Norge - sitter i tukthus, de fleste i Fuhlsbüttel ved Hamburg. 700 norske jøder er sendt til Oberschlesia eller Polen og ca. 700 studenter er internert i Thüringen ellers Elsass-Lothringen.

ROOSEVELT

HAR SENDT ut innbydelse til 42 allierte nasjoner om å delta i en internasjonal valuta-konferanse i Amerika. Konferansen tar til l. juli og ventes vare i flere uker.

SPERRING.

Tyskerne har sendt ut meddelelse om at det er forbudt å besøke de nordfrisiske øyer utenfor Slesvig-Holsten.

JØDENE.

I 1939 fantes det mere enn 3 1/2 mill. jøder i Polen, dertil kommer mere enn 1 mill. som er sendt dit fra Tyskland, Østerrike, Tsjekkoslovakiet, Holland, Frankrike, Bulgaria, Jugoslavia og Norge. Av disse 5 mill. jøder finnes det nå ikke mere en noen titusener, høyest hundretusen i live.

KRIGSNYTT.

22/5: Amerikanske styrker fra 5. armehær såd Terracina etter en hurtig framrykking. Det betyr en framrykking på 19 km. fra Fondi. Franske styrker har avskåret veien Pico - Ponte Corvo. Britiske og kandiske tropper har rykket inn i Ponte Corvo. På høyre flanke står polske og britiske tropper i Pie Di Monte. Fangetallet er steget til vel 6000. Tunge amerikanske bombefly bombet idag Kiel og Pas de Calais. Tunge br. bombefly kastet ned 2000 tonn bomber over Duisburg inatt. Likeledes ble Hanover og en flyplass i Belgia bombet og miner lagt ut. 30 fly savnes etter disse operasjoner. Ingen endringer på østfronten.

23/5: Den allierte overkommando meldte ved et særkommunikat ikveld at 5. arme har satt igang en ny stor offensiv med støtte av enorme flystyrker fra bruholdet ved Nettuno og Anzio. På de andre frontavsnitt fortsetter kampene med stor kraft og uten pause. 5. arme rykker fram langs kysten og har inntatt flere viktige høydestillinger. Voldsomme kamper pågår i Pie Di Monte. 2000 flyutfall ble gjort igår. I grenseområdene i nord kjemper nå franske partisaner sammen med de italienske. I kommunikeet fra partisanene idag heter det at de nå behersker Lille St. Bernhard-passet. Tito melder om harde kamper i Slovenia hvor tyskerne anstregger seg for å få igjen kontrollen over jernbanen Ljubiana - Zagreb som har vært brutt siden juni ifjor.

500 t unge amerikanske bombefly eskortert av looo jagere var over Vest-Tyskland, flyplasser og skiftetomter i Frankrike idag. 6 fly gikk tapt. looo britiske fly bombet inatt Dortmund, B. aunschweig og mål i Frankrike. Moskitos hjemsokte Ludwigshafen og en flyplass i Belgia, dessuten ble miner utlagt. 35 fly gikk tapt. - Under flyangrepet på Kiel igår ble 28 tyske fly skutt ned på bekostning av 13 amerikanske. - 6 tyske fly ble skutt ned over England inatt. - Det opplyses at ytterligere endel persontog er blitt innstilt i England. - I Russland er spredte tyske angrep ved Stanislavow og Nedre Dnjestr slått tilbake. - I Burma har de alleerte gjort ny framgang nord for Impal og vest for Kohima.

24/5: Ved Anziobrohodet har styrker fra 5. arme brutt igjennom de tyske forsvarsstillinger på bred front. Kanadiske tropper fra 5. arme har ved usedvanlig harde kamper oppnådd et gjennombrudd i Adolf Hitlerlinjen nord for Ponte Corvo. 5. arme fortsetter angrepet mot de tyske stillinger ved kysten og sent i kveld meldes det at Terracina er inntatt. Det opplyses at de tropper som nå kjemper her bare står 35 km. fra de framskutte allierte tropper ved Anzio. Antall krigsfanger er steget til vel 7500.

Over 750 svære amerikanske bombefly eskortert av over 700 jagere angrep idag mål i Berlin og mål ved Wien og flyplasser utenfor Paris. Moskitos angrep Berlin og Dortmund inatt. Samtidig ble jernbanemål i Frankrike bombet og miner lagt ut. Ingen fly gikk tapt i løpet av natten.

Meddelelser fra Russland idag går ut på store operasjoner ventes satt igang av russene på hele fronten fra Ostertjøen til Svartehavet. Foreløbig meldes imidlertid bare om patruljevirkosmet. Ytterligere to tyske forsyningskip er senket av russiske fly i Finskebukta.

Italienske partisaner har utført vellykkede sabotasjehandlingar bl.a. i Toscana, og Tito melder om ødeleggelsen av ytterligere 6 tyske jernbanetog. Bare i det ene ble 150 tyskere drept.

25/5: Ved et særkommunikat fra den allierte

overkommando i Italia i ettermiddag blir det meldt at patruljer fra den 5. armehær hovedfront er kommet i kontakt med framskutte tropper fra Anziofronten. Dermed har de allierte rykket fram 90 på 14 dager gjennom et overmåte vanskelig terreng, og den tyske jernring rundt Anziobrohodet brutt. Sammenslutningen fant sted 2 km. sydøst for Anzio, og det var en britisk og en amerikansk bil som først fikk se hverandre. - På den 5. armehær hovedfront fortsetter kampene. Tropper er gått over Via Appia nord for Cisterna. Kanadiske pansertropper har utvidet sitt brutt i Adolf Hitlerlinjen og nådd fram til elva Melfa. Ponte Corvo er ryddet for fiender og Pie Di Monte er omringet. lo.000 fanger er nå tatt. Flyvåpnet satte rekord igår med 2950 utfall mot tyske transport og troppekonsentrasjoner. Partisanene har foretatt vellykkede anfallet mot tyske militærfabrikker ved Genua. Tyskerne har oppfordret partisanene til å overgi seg innen midnatt. - Tito melder om kraftige kamper i Herzegovina og om ødeleggelsen av nye 4 tyske forsyningsstog. Tito fyller 51 år idag.

Amerikanske fly angrep idag jernbanemål i NO-Frankrike og Belgia. Britiske fly rettet inatt angrep mot jernbanetomter ved Aachen en motorfabrikk ved Antwerpen og mot mål i Berlin. 28 fly gikk tapt.

Senere meldes at store styrker Italia-stasjonerte svære amerikanskefly i ettermiddag har angrepet mål i Toulon og Lyon i Frankrike.

Delegerte fra Polens nasjonalråd, som ifølge meldinger fra Moskva ble opprettet i januar i år, er kommet i Moskva.

NORSK BLOD.

Vi har mottatt følgende:

Ved Kröderens vakre strender drives en ufyselig trafikk som husindustri, nemlig fabrikkasjon av bekatråd til jordminer, og spinning av nett til å bare minene i. Alt sammen produkter som går til den tyske krigsmakt - mot våre egne gutter og våre allierte. Det er sørgelig at Judas tasser i så mange hjem deroppe ved Kröderen. Lyset på de 30 sølvpenge er uhyre, og med bekvarte hender går de arme djevler i fortapelsen. Men se - det er ikke bek de har på hendene - det er blod, norsk blod.

ET GODT TEGN

må det være at de allierte har klart å bryte igjennom de tyske stillinger i Italia. Forsvarerne har her alle fordeler på sin side og intet sted i Europa forøvrig byr tyskerne så gunstig terreng til forsvar som de italienske fjellegne. I sin dagsbefaling til soldatene ved åpningen av offensiven i Italia sa general Aleksander at den var det første ledd i de kommende allierte operasjoner, og soldatene kunde være stolte fordi de fikk være med å sette igang stormløpet mot Tyskland.

HATTEN AV FOR DANSKENE.

Forleden ble en tysk flyplass i Danmark med sine verksteder og hangarer ødelagt av danske sabotører. Flyplassen var under sterk militærbevoktning og omgitt av et bredt minebelte. Ved arbeidstidens begynnelse kom noen men gjennom minefeltet fram til vaktpostene. De var i arbeidsklar og tyskerne lot dem passere uhindret, da vaktten tok dem for å høre med blant arbeidsstokken siden de kjente stiene gjennom minefeltet. Etter at arbeiderne på plassen var kommandert i tilfluktsrommene ble tallrike bomber plassert. Etter ved utført arbeide slapp sabotørene uskadd unna.

FRITT NORGE

3. årgang

Tirsdag 30. mai

Nr. 17 - 1944.

I DENNE KRIGEN MER ENN I NOEN ANNEH HAR VI LÆRT Å SETTE PRIS PÅ OG VURDERE DEN INNSATS KVINNEH GJØR. FREMDELES ER DET MANNFOLKENE SOM MÅ BERE DE TYNGSTE BYRDER, MEN PÅ MANGE OMRÅDER HAR KVINNEH OVERTATT MANNENS ROLLE OG HENNES TJENESTE FOR SITT LAND ER AV AVGJØRENDE BETYDNING.

Den russiske kvinne er kanskje den som har hatt mest å bety i den pågående krig. Bare i den lette krigsindustri i Sovjet er fra skolen og spør: "Mor hva gjorde du for over 8 mill. mann, vi kjenner tallet fra offentlige rapporter, blitt frigjort ved at kvinner er satt inn. Stalin selv har sagt at det var kvinnen som reddet Russland i slutten av 1942. "Vi får takke de russiske kvinner, hvis Hitler slutter sine dager med å tygge tepper i et galehus", sa engang en korrespondent.

Vi kjenner også den britiske hjemmevernkvinne. Uniformerte kvinner er et alminnelig trekk i gatelivet i England. Over 20 tusen amerikanske kvinner er krysset til den amerikanske hær, 11.000 deltar i de frillige marinens hjelpekorps, de gjør også tjeneste i flyvåpnet, foruten i sykepleierkorps. Og hvem husker vel ikke de finske lotters kamp under vinterkrigen.

På bakgrunn av disse innledende bemerkningene er det vi stiller spørsmålet: Hva gjør den norske kvinne?

I løpet av de fire år Norge har vært i krig er vi kommet i kontakt med endel norske kvinner som fullt har gått opp i arbeidet for landets sak, og de har utført et utvirket arbeid. Men deres antall er forsvinnlykke å bibringe tyskerne sunt vett og omvende lite, og når vi tenker på den store mengde blir vi slått av hvor lite dennorske kvinne forstår av kampen og hvor lite hun forstår å yte i den kamp som også er hennes kamp.

Har vår historie noe gang tidligere vært elenret med en slik skamplett som de norske tøsene har sørget for under denne krig isse som ser sin oppgave i å gjøre livet ett for undertrykkene, som står feridige tar imot bödlene der de kommer direkte fra torturkammeret hvor de med kynisk ro ar trukket neglene ut på gode nordmenn, hvor de i desperat sinn har slått og slått il livet sagte har ebbet ut hos offeret, hvor de har moret seg med å brette finger for finger, tå for tå, ledd for ledd. Dere tser, ser dere ikke blodet, det uskyldige norske blodet som flyter.

Hvor mange norske hjem er det ikke som årt trenger en hushjelp, men kan de få det? Nei, og fordi de unge kvinnene heller vil litte å sortere glimmerplater for å skaffe tyskerne flest mulig ubåter til å drepe norske sjøfolk med, eller sy varme gode pelser og andre klar så de stakkars tyskerne ikke skal fryse, eller skure og vaske for dem så de kan trives å bli her lenge for å ta livet av flest mulig nordmenn, eller hekle hyssingnett så tyskerne kan få lagt så mange jordminer som mulig for å ønske are invasjonstropper velkommen med. Vi glemmer heller ikke de kvinner som er muggen og gretinne når mannen eller sønnen må forsvinne for kortere eller lengre tid av plikt mot sitt land.

En dag kommer oppgjøret og dermed også spørsmålet om hva den norske kvinne har gjort. Vel er det umulig for myndighetene å tildele alle den straff de har fortjent. Men alle sammen vil engang for eller senere måtte stå tilrette overfor sin egen samvittighet.

Vi vet ennå lite om hvorledes forholdene vil arte seg etter krigen, men det vet vi at nasjonalfølelsen, kjærligheten til landet, vil bli langt sterkere enn den var inntil krigen begynte. Undervisningen i skolen bl.a. vil i langt større grad ta sikte på å lære ungdommen større kjærlighet til fedrelandet, og større interesse og forståelse av hva et samfund er. Du unge kvinne som kanskje tross alt vil bli mor en gang, tenk allerede nå på hva du vil svare når gutten din kommer hjem over 8 mill. mann, vi kjenner tallet fra of-Norge den gang det var i nød?"

PRESIDENT BENES

av Tsjekkoslovakia fylte 60 år l. pinsedag, og mottok i den anledning en lang rekke hyldningstelegram bl.a. fra Churchill. I et intervju med en av BBC.s medarbeidere uttalte han at han regnet med at det økonomiske og administrative livet vilde være i normalt gjen-gjen 6 måneder etter at tyskerne var drevet ut. Han mente også det vil lykkes å gjenopprette landets velstand til tross for at tyskerne har drept en halv million tsjeker. Han sa videre at han ble støttet fullt ut av alle de politiske partier i landet. Kommunistpartiet var fullstendig loyalt og vilde bli representert i hans regjering. Benes ga sin fulle tilslutning til planen om opprettelse av en verdensorganisasjon for å sikre freden etter denne krig. Etter 3 generasjoner vil det først ha lykkes for tyskerne å overvinne det for landets sak, og de har utført et utvirket arbeid. Men deres antall er forsvinnlykke å bibringe tyskerne sunt vett og omvende lite, og når vi tenker på den store mengde blir vi slått av hvor lite dennorske kvinne forstår av kampen og hvor lite hun forstår å yte i den kamp som også er hennes kamp.

Bulgaria.

Natt til l. pinsedag ble alle forbindelser mellom Bulgaria og utenverdenen avbrutt. Man regner med at en sikkerhetsbesettelse er nær forestående fra tyskernes side.

BEFRIELSE.

Ca. 7000 nordmenn sitter nå i tyske fengsler eller konsentrasjonsleire. 1500 offiserer er internert i Posen, 3000 politiske fanger er plassert i konsentrasjonsleire, de fleste i Oranienburg ved Berlin. 700 fanger - dømt av tyske domstoler i Norge - sitter i tukthus, de fleste i Fuhlsbüttel ved Hamburg. 700 norske jøder er sendt til Oberschlesia eller Polen og ca. 700 studenter er internert i Thüringen ellers Elsass-Lothringen.

ROOSEVELT

HAR SENDT ut imbydelse til 42 allierte nasjoner om å delta i en internasjonal valuta-konferanse i Amerika. Konferansen tar til l. juli og ventes vare i flere uker.

SPERRING.

Tyskerne har sendt ut meddelelse om at det er forbudt å besøke de nordfrisiske øyer utenfor Slesvig-Holsten.

JØDENE.

I 1939 fantes det mere enn 3 1/2 mill. jøder i Polen, dertil kommer mere enn 1 mill. som er sendt dit fra Tyskland, Østerrike, Tsjekkoslovakiet, Holland, Frankrike, Bulgaria, Jugoslavia og Norge. Av disse 5 mill. jøder finnes det nå ikke mere en noen titusener, høyest hundretusen i live.

KRIGSNYTT.

27/5: Fra Italia meldes om framgang på alle fronter. Fra Anziobrohodet rykker 5. arme fra og nærmer seg Veletri som er sterkt truet. I Liridalen har 5. arme også fortsatt framrykkingen og utvidet brohodet på andre siden av Melfaclva. St. Geovanni er inntatt. 8. arme rykker fram fra Cassino og har inntatt Monte Cairo og Roccasecca. Monte Cairo var den siste sterke stilling i Adolf Hitlerlinjen. Veiene bak de tyske linjene er oversådd med havarerte kjøretøyer som følge av allierte flyangrep. 2900 flyutfall ble gjort igår. Bl.a. ble det lagt miner i over 100 km. av Donau. Kommunikert fra partisanene i nord melder om vellykte operasjoner. Bevegelsen er i ferd med å bli en vel disiplinert militærorganisasjon. Tito melder om voldsomme kamper i Øst Bosnia.

De britiske flyangrep inatt var rettet mot mål i Ludvigshafen, Mannheim, Karlsruhe, Saarbrücken i Tyskland, Strasbourg og andre mål i Frankrike. Idag ble Ludvigshafen og Aachen bombet.

Det russiske kommunike melder fortsatt om stillstand på landfronten i Øst. Russiske mariefly har rettet et angrep mot en tysk eskortert konvoi i Berentshavet. 2 forsyningskip, en tropedobåt og et patruljeskip ble senket.

28/5: Idag angrep store styrker flyvende festninger og liberatorfly mål i nærheten av Köln, videre anlegg for syntetisk olje og andre mål i Midt-Tyskland. Inatt var 1000 britiske bombere og 1200 jagere ute på tokt og kastet 4000 tonn bomber over mål i Tyskland, Belgia og Frankrike. Hovedangrepet var rettet mot Bourg Leopold i Belgia, hvor det var et tysk militærdepot. I Frankrike var målet en flyplass ved Nantes bl.a. og i Tyskland ble jernbanetomter ved Aachen, mål i Berlin og Düsseldorf hjemsokt. 27 fly savnes.

I Italia fortsetter kampen med uforminset kraft. 5. arme har inntatt Ardena som ligger 4 km. fra Valmontone, som ligger på hovedvei 6 (Via Catalina), tyskernes viktigste retrettvei. Byen ble tatt etter at Veletri ble omgått. 8. arme har fortsatt framrykkingen i Liridalen og inntatt Ceprano og Arce. Over 13.000 krigsfanger er nå innbragt. 3000 flyutfall igår.

Russerne melder om fortsatt stillstand på landfronten. Flyene har senket 2 tyske transportskip i Rigabukta og 2 i finskebukta. Tito melder om fortsatte offensive angrep i Slovenia og Hertzegovinna. På jernbanene mellom Zagreb og Beograd er tyske tog med tropper og materiell ødelagt. Allierte tropper har gått iland på Øya Becak utenfor kysten av Nederlandsk Ny Guinea.

29/5: Den allierte framrykking mot Valmontone fortsetter og 5. arme står bare 2 km. fra byen. Tyskerne har ført fram forsterkninger og motstanden øker. Andre tropper fra 5. arme fortsetter framgangen mot hovedvei 6. I Liridalen rykker kandske og britiske tropper videre fram, likoleddes i Saccodalen. Fangetallet siden 11. mai da offensiven begynte er nå kommet opp i vel 15.000. Vel 2000 flyutfall ble gjort igår, bl.a. mot havna i Genua. Av 15 tyske fly som viste seg over fronten ble 4 skutt ned. - Idag har store styrker Italiastasjonerte bombe fly raidet Wiener Neustadt. Fire partisanhærer opererer nå i Italia. I de østlige områder samarbeider de italienske med de jugoslaviske partisanene.

Tallrike amerikanske bombe fly eskortert av 1200 jagere bombet idag 2 tyske fly i Polen og fire i Tyskland. Inatt var RAF over jernbanetomtene i Anger i Frankrike og ved Ludvigshafen i Tyskland. Minelegging ble også foretatt. 2 fly gikk tapt. Ved flyangrepene igår skjøt amerikanerne ned 93 tyske fly. - Ingen forandring i situasjonen på Østfronten. En tysk ubåt er senket i Finskebukta. - På Becak har de allierte befestet sitt brohode og rykker fram mot en av Øyas 3 flyplasser.

DET FJERNE ØSTEN.

På grunn av at almenhetens oppmerksomhet er fanget av den nye offensiven i Italia, som alment ventes å utløse den lenge bebudede invasjonen, har ledelsen for stridene i Stillehavsområdet påpekt at kampene på det europeiske krigsskueplass ikke påvirker det som skjer i fjerne østen.

I Sentralkina går kampen med i Chungking-regjeringens favør, og det ansees som ikke umulig at det forbedrede forhold mellom Chiang Kai-shek og de kinesiske kommunistene kan gjøre det mulig for kineserne å kaste inn ytterligere noen divisjoner på den kinesisk-japanske krigsskueplass. Disse divisjoner er har nå som oppgave å ligge som reserve om uroligheter skulde oppstå. Japanerne kan dog notere visse framganger i sine angrep mot Loyang, byen som for 2000 år siden var hovedstad for Handynastiet.

Å dømme etter Mountbattens kommunikeer har japanernes framrykking i Sør Burma blitt stanset. Langsamt men sikkert holder initiativet på å gli ut av henderne på japanerne.

I Stillehavet fortsetter MacArthus å utbygge erobrede posisjoner. Forråd føres fram til nye, mer framskutte opplysplasser, og troppe transportskip er i stadig aktivitet. Oppladningen for store kommende operasjoner er i full gang. Denne gangen er det Filipinene som i første omgang er målet for MacArthus erobningsplaner. Den allierte trussel en mot den hollandske øverden har øket sterkt etter den vellykkede landstigningen på Ny Guinea.

Møtet mellom den amerikanske flåtes øverst kommanderende, admiral King, og admiralene Nimitz og Halsey i San Francisco har vakt livlige diskusjoner tillive. Det er en meget utbredt oppfatning at møtet er et forvarsel om nye omfattende operasjoner i Stillehavet.

AT.

Av guttene på Notodden som var utskrevet til tjenestegjøring i AT i år møtte ikke en eneste en. En del gutter fra de omkringliggende bygder skulde også møte på Notodden. Noen som ikke kjente til parolen møtt fram, men så snart de ble klar over forholdet, tok de sekken sin og reiste hjem igjen.

NYE DRAP.

Forleden fortok tysk polit i en omfattende rassa i Sandefjord. 35 personer ble arrestert. En av de som tyskerne var ute etter, lensmannsbetjent Waaler, forsøkte å komme seg unna, men han ble beskutt og døde kort etter av sine sår.

En lignede rassa er også foretatt i Hadelandsbygdene. Herunder ble gårdsgutt Olaf Møllerud fra Rua beskutt og drept på stedet.

ANGIVEREN

Harald Falkenberg fikk sin fortjente straff en gang i mars i år, blir det meldt. Han ble skutt ned på gaten i Oslo. Flere av samme sorten vil etter hvert følge etter.

FRITT NORGE

INVASJONS-NUMMER 6. juni

Nr. 18 - 1944.

3. årgang

INVASJONEN SOM HELE VERDEN HAR VENTET PÅ I INTEL'S SPENNING BLE INNLEDET IDAG MORGES MED EN SPORSTILET ALLIERT AKSJON MOT DEN FRANSE KANALKYST. DEN FØRSTE MELDING OM BEGIVENHETEN BLE SENDT UT FRA GENERAL EISENHOWERS HOVEDKVARTER I FORM AV ET KORT KOMMUNIKÉ KL. 9.30, HVOR DET HET AT OPERASJONENE VAR INNLEDET. VED MIDDAGSTIDER GA CHURCHILL EN REDEGJØRELSE I UNDERHuset HVOR DET BL.A. HET: EN KOLLOSAL ARMADA PÅ 4000 SKIP OG TUSENVIS AV MINDRE FARTØYER UNDER BESKYTTELSE AV 11.000 FLY AV FØRSTE LINJE ER GÅTT OVER KANALEN. TROPPER ER OGSÅ LANDSATT MED HELL FRA LUFTEN. KYSTBATTERIENE BLE HURTIG BRAKT TIL TAUSHET, OG DE HINDRINGER TYSKERNE HADDE ANLAGT FORAN KYSTENE VAR IKKE PÅ LANGT NÆR SÅ VANSKELIG Å OVERVINNE SOM FRYKTET. DET ER HÅP OM AT VI HAR LYKTES MED EN OVERRASKELSE ETTER DEN ANDRE I DE UKENE SOM KOMMER. KAMPEN VIL ØKE I OMFANG OG STYRKE I MANGE UKER FRAMOVER. VIL VI SETTE ALT INN I LØSNINGEN AV DEN NYE STORE OPPGAVE. DE MILITÆRE SJEFER MELDER AT OPERASJONENE GÅR ETTER PLANEN, OG HVILKEN PLAN -- .

INVASJONEN

foregikk mellom kl. 6 og 8.15. Før landgangen kastet 1300 britiske bombe fly over 5000 tonn bomber over ti kystbefestninger. Flyene møtte ingen tysk jagermotstand, og bare to av dem ble skutt ned. 3 timer før dagry var store styrker amerikanske fly på vingene og bombet viktige tyske stillinger langs kanalen. Flåten som gikk over er kanalen overstiger alt hva man tidligere har sett. Den var sammensatt av britiske, amerikanske, franske, norske, hollandske, polske, kanadiske og greske skip. For ut for landstigningen ble områdene bombardert av 640 svære skipskanoner, og to minesveipere gikk foran inn mot land. Styrkene gikk meget hurtig fram og på kort tid hadde de etablert flere brohoder. En amerikansk oberst som var med uttaler at det hele beveget seg meget hurtig, og allierte troppene satte straks igang marsjen innover i landet etter at de hadde sikret sine brohoder. På andre steder ble tusenvis av fallskjermgoldater landsatt fra store amerikanske Dakota transportfly. Meget få av disse gikk tapt.

Det blir opplyst i London at invasjonen en ble planlagt ved møtet i Cassablanca i januar 1943. Den ble senere utarbeidet i en plan av engelske og britiske stabssjefer og forelagt Churchill og Roosevelt på møtet i Quebeck i fjor høst. Montgomery fører kommandoen over de landsatte tropper, men general Eisenhower er som kjent den øverstkommanderende. Han oppholdt seg i hele går blant invasjonstroppene og var til stede da de drog ut. Churchill var også til stede ved innskibningen.

GENERAL EISENHOWER

sendte idag morges ut et budskap til befolkningen i de besatte områder i vest. Blant annet sa han: De landstigninger som er foretatt på Frankrikes jord, er et ledd i de forente nasjoners planer for å befri Europa, utarbeidet i samsvar med våre mektige allierte, Sovjet-Samveldet. Befrielsesens time nærmer seg. Alle partisaner patrioter vil få sin rolle å spille. Til de organiserte motstandsgrupper som mottar sine ordre utenfra eller innenfra vil jeg si: Følg de ordre som blir gitt. Til dere andre som ikke er med i disse grupper sier jeg: Fortsett den passive motstanden sett ikke liv på spill unødvendig. Vent på signalet. En forhastet reising vil kunne forspille de sjangser som snart vil by seg. Vær tolmodige og beredt. Alle må fortsette med sitt vanlige arbeid, så sant de ikke har fått annen ordre. De

som forråder sitt land og går fiendens ærend vil bli fjernet.

Til det franske folk sa han: Jeg er stolt av å ha franske styrker under min kommando. Alle tiltak vil bli tatt for å gjennomføre kampen. Dere må hurtig etterkomme de ordre jeg nødvendigvis må gi. Alt hva det står i min makt vil jeg gjøre for å lindre deres lidelser under operasjonene, og jeg vet at jeg i like sterk grad som for kan stole på dere. Han minnet også om at det franske folk selv vil få velge den styreform de ønsker etter krigen.

General Eisenhower avsluttet med å si: Store strider forestår. Stå fast i deres tro. Våre allierte nasjoner er urokkelige. Sammen skal vi seire over tyrraniet,

KONG HÅKON

sendte kl. 10 iformiddag ut et budskap til det norske folk. Blant annet sa han: Landgangen i Frankrike er et ledd i den storstilte operasjon som tar sikte på frigjøring av Europa og de undertrykte folk. Krigen er dermed trått inn i en ny fase. Meldingen om invasjonen er mottatt med dyp glede og takknemlighet, fordi den bringer oss vissheten om at allierte tropper har ført oss et langt skritt lenger på vegen fram mot seir og frihet.

I gleden over dette må det norske folk ikke gripe til forhastede eller uoverlagte handlinger, men det har nå større betydning enn noen gang før at det legges fienden alle tenkelige hindringer i veien. De må dog ikke utføres med uforsiktighet, slik at man røper seg selv eller andre.

Alle medlemmer av de organisasjoner som samarbeider med den allierte overkommando har fått sine bestemte oppgaver å løse, og de vil utføre dem i full tillit til at de vil få skjulesteder, mat og annen hjelp av sine landsmenn. På den måten vil det kunne ytes en verdigfull hjelp i stilhet og en betydelig innsats i frihetsskapen.

Jeg og min regjering sender våre varmeste hilsener til alle landsmenn som står rak på sin post og stadig offervillig og tillitsfullt ser fram til mer krevende oppgaver. Den allierte øverstkommanderen vil til en hver tid si fra hva han ventet av dere. Kongen sluttet med å si: Vi hylder de